รายงานประจำปี ๒๕๕๙

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ANNUAL REPORT 2016

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายแพทย์สมาน ฟูตระกูล	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

บรรณาธิการ

นางสาวจุรีย์ อุสาหะ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางสุธาทิพย์ ศรีหิรัญ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

กองบรรณาธิการ

นางสาวสิริกุล วงษ์สิริโสภาคย์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
นางโสภิท เลิศปีติภัทร	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
นางสาวอมรเรข ตั้งจิตร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
นางสาววีณา ตันติสุขวัลกุล	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวฤทัยทิพย์ แก้วสุก	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
นายกัมพล ศิริชัยสิทธิ์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
นางสาวนฤมล เกิดโฉม	นิติกร (พนักงานราชการ)
นางสาวนรกมล ชูธง	นักวิชาการเผยแพร่ (พนักงานราชการ)
นางสาวเสาวลักษณ์ เนคมานุรักษ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นางสาวณัฐิกา ศรีรอด	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นางสาวศิรประภา ขวัญเมือง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นายกิตติพันธ์ จงเจริญ	นักวิชาการโครงการ (สสส.)

รวบรวมข้อมูลและจัดทำโดย

กลุ่มยุทธศาสตร์และกำกับติดตามประเมินผล
สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
โทรศัพท์ : ๐ ๒๕๙๐ ๓๐๓๒ โทรสาร : ๐ ๒๕๙๐ ๓๐๓๒
E – Mail Address : alcoholplan@gmail.com
Website : www.thaiantialcohol.com

จัดพิมพ์ จำนวน ๑,๒๐๐ เล่ม
ปีที่พิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ : ปีที่ ๘
พิมพ์ที่ สำนักพิมพ์อักษรกราฟฟิคแอนด์ดีไซน์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๑๑-๓๒๗๘-๑

"ในการดำรงตนในภายหน้านั้น ท่านจะต้องประพฤติให้ดี
ให้เหมาะสมแก่ฐานะ รู้จักผิดและชอบ
ประกอบอาชีพโดยสัมมาอาชีวะ ไม่เสเพลและไม่ปล่อยตน
ให้เป็นทาสแห่งอบายมุขต่างๆ
ดังนี้แล้วท่านก็จะสามารถเป็นที่พึ่งแก่ตนเองและครอบครัวของท่าน
และจะเป็นที่นับถือของบุคคลอื่น"

พระบรมราโชวาท
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๙๖

การปฏิบัติงานทุกอย่างของข้าราชการ
มีผลเกี่ยวเนื่องถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและประชาชนทุกคน
ข้าราชการทุกฝ่ายทุกระดับ จึงต้องระมัดระวังการปฏิบัติทุกอย่าง
ให้สมควรและถูกต้องด้วยหลักวิชา เหตุผล ความชอบธรรม
ข้อสำคัญ เมื่อจะทำการใด ต้องคิดให้ดี โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้น
ให้รอบคอบและรอบด้าน
เพื่อให้งานที่ทำบังเกิดผลดีที่เป็นประโยชน์แท้แต่อย่างเดียว

อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช
วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

สารจากผู้อำนวยการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดให้มีการบูรณาการยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันของยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่เน้นหนัก ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑. พัฒนาสุขภาพตามกลุ่มวัย ๒. พัฒนาและจัดระบบบริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน ครอบคลุม ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้ ๓. พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดบริการ ซึ่งการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาสุขภาพตามกลุ่มวัย ใน ๒ กลุ่มวัย ได้แก่

๑. กลุ่มวัยรุ่น/นักศึกษา โดยกำหนดค่าเป้าหมาย "ความชุกผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประชากรอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี (ไม่เพิ่มขึ้นจากผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง (BSS) ในปี ๒๕๕๘)

๒. กลุ่มวัยทำงาน โดยกำหนดค่าเป้าหมาย "อัตราตายจากอุบัติเหตุทางถนน และ อัตราตายจากโรคหลอดเลือดหัวใจลดลง" เนื่องจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยเสี่ยงของอุบัติเหตุทางถนน และโรคไม่ติดต่อ

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้รับนโยบายดังกล่าวและมุ่งพัฒนางานเพื่อให้เป็น Health Authorites ด้านการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะนโยบายการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นเพื่อแก้ไขปัญหาในกลุ่มวัยรุ่น ลดนักดื่มหน้าใหม่ ควบคู่ไปกับการลดปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยทำงาน ซึ่งเป็นมาตรการที่จะช่วยแก้ไขปัญหาทางด้านสังคมที่มีประสิทธิภาพ โดยดำเนินงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๖๓) และได้ดำเนินการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์นโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๓ เพื่อผลักดันการดำเนินงานแบบบูรณาการ ขับเคลื่อนการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายทุกระดับและทุกภาคส่วนให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ในโอกาสนี้ ขอขอบคุณผู้บริหาร นายแพทย์ทรงคุณวุฒิกรมควบคุมโรค และบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกคน รวมถึงภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ รวมถึงร่วมกันผลักดันและสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยดีตลอดมา หวังว่ารายงานประจำปีฉบับนี้จะเกิดประโยชน์กับทุกท่านในด้านข้อมูลการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี

(นายแพทย์สมาน ฟูตระกูล)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

คำนำ

รายงานประจำปี ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฉบับนี้ เป็นการรวบรวมและนำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงานในรอบปีของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในด้านการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๖๓) มีเนื้อหาสาระสำคัญ ๓ มาตรการ ได้แก่ ๑. มาตรการควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการควบคุมโฆษณาและส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ๒. มาตรการสื่อสารสาธารณะ เพื่อปรับเปลี่ยนค่านิยมและลดแรงสนับสนุนในการดื่ม ๓. มาตรการระดับชุมชน

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อมูลในรายงานประจำปีฉบับนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้ที่ให้ความสนใจนำไปสู่การป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยินดีน้อมรับข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดยิ่งขึ้นต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ดำเนินงานในด้านการป้องกันควบคุมและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งสู่การเป็นผู้นำด้านการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับนานาชาติ ภายในปี ๒๕๖๓ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีเป้าหมายในการควบคุมความชุกของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประชากร อายุ ๑๕ – ๑๙ ปี ไม่เพิ่มขึ้นจากผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง (BSS) ในปี ๒๕๕๘ คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๘ และจากผลการสำรวจการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง (BSS) ปี ๒๕๕๙ ของสำนักระบาดวิทยา ความชุกของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประชากร อายุ ๑๕ – ๑๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๒ ซึ่งมีแนวโน้มลดลง แต่ผลการสำรวจการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง (BSS) เป็นการสำรวจประชากรกลุ่มเฉพาะในจังหวัดเป้าหมาย ๔๒ จังหวัด คือในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มัธยมศึกษาปีที่ ๕ และอาชีวศึกษาชั้นปีที่ ๒ ซึ่งมิใช่การสุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรอายุ ๑๕-๑๙ ปี ทั้งประเทศที่ดีนัก หากสามารถใช้เป็นข้อมูลในการติดตามการดำเนินงานในกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวในพื้นที่ได้ โดยมีการดำเนินงานเน้นใช้มาตรการหลัก ๓ มาตรการ ได้แก่

มาตรการทางกฎหมาย (มาตรการควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ควบคุมการโฆษณา) โดยการพัฒนาอนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ลงนามและมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ จำนวน ๒ ฉบับ และการดำเนินงานเฝ้าระวัง ตรวจเตือน ตรวจสอบประชาสัมพันธ์ และบังคับใช้กฎหมาย จำนวน ๒,๑๗๒ ราย มีการกล่าวโทษดำเนินคดี จำนวน ๗๓๘ ราย

มาตรการด้านการรณรงค์สาธารณะ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้และปรับเปลี่ยนทัศนคติ โดยมีการดำเนินงานด้านรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ และควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ในช่วงงานประเพณีและเทศกาลต่างๆ ตลอดจนการจัดกิจกรรมรณรงค์วันงดดื่มสุราแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๙ ภายใต้แนวคิด“ครอบครัวก้าวหน้า เยาวชนก้าวไกล หัวใจไร้แอลกอฮอล์” เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนลงนามงดดื่มสุรา เนื่องในวันงดดื่มสุราแห่งชาติและเทศกาลเข้าพรรษา

มาตรการระดับชุมชน โดยร่วมจัดทำแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีการพัฒนาขยายผลสู่ตำบลนำร่องในจังหวัดอุทัยธานี เมื่อแกนนำในพื้นที่ได้รับฟังแนวคิดหรือความสำคัญของการดำเนินการเพื่อควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงเข้าร่วมโครงการ “ตำบลสุขภาพดี ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” โดยการร่วมจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือร่วมกันในการพัฒนาชุมชน แกนนำของตำบลทั้ง ๑๔ แห่ง

ในส่วนของงานด้านการจัดทำ(ร่าง)แผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๓) โดยดำเนินการร่วมกัน ประกอบด้วยหน่วยงานสาธารณสุข กระทรวงที่เกี่ยวข้อง ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา สำนักวิจัยนโยบายสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า แผนงานการพัฒนาระบบการดูแลผู้มีปัญหาการดื่มสุรา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำ(ร่าง)แผนปฏิบัติการฯไปใช้ขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้เมื่อสิ้นสุดแผน พ.ศ. ๒๕๖๓

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดำเนินงานตามโครงการโดยใช้งบประมาณของกรมควบคุมโรค จำนวน ๒๓,๗๐๗,๒๓๓.๔๕ บาท (รวมงบบุคลากร งบขั้นต่ำ ภารกิจประจำ ค่าสาธารณูปโภค งบลงทุน และงบรายจ่ายอื่น) และใช้งบประมาณของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จำนวน ๕๒,๓๖๐,๒๖๐ บาท (ระหว่างปี ๒๕๕๘-๒๕๖๐) โดยงบประมาณโครงการ สสส. มีระยะเวลาการดำเนินโครงการไม่ตรงตามปีงบประมาณ ขึ้นอยู่กับโครงการที่ได้รับอนุมัติ

ผลการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ปี ๒๕๕๙ ได้คะแนนรวม ๔.๗๕๐๐ จากคะแนนเต็ม ๕ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๙๕ โดยสามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายทุกตัวชี้วัด

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

๑. ทัศนคติของสังคมไทยเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องธรรมดา เพื่อเข้าสังคม สังสรรค์ และเป็นที่ยอมรับ

๒. ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ค่อนข้างน้อย และบางพื้นที่ยังไม่มีความเข้มงวดในการดำเนินการ

๓.บริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีการพัฒนากลยุทธ์การตลาดรูปแบบใหม่ๆ เพื่อเจาะกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเยาวชน เช่น การเป็นผู้สนับสนุนการจัดกีฬา และคอนเสิร์ต

๔. การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำได้ง่าย เนื่องจากผู้ประกอบการร้านค้าใกล้สถานศึกษา ชุมชน และการไม่ให้ความร่วมมือในการงดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับวัยรุ่น

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

๑. ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ โดยบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อดำเนินการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเน้นผลักดันการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ผ่านการประชุมคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด

๒. รณรงค์ประชาสัมพันธ์ มาตรการ/การบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะในสถานศึกษา และควบคุมไม่ให้มีสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา หรือหอพักในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา

๓. ใช้มาตรการทางสังคม/ชุมชน ในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อหนุนเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงาน

๔. พัฒนาระบบคัดกรองและบำบัดรักษาผู้ที่ติดสุรา โดยสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในการคัดกรองกลุ่มเสี่ยงเข้าสู่ระบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เชื่อมต่อกับหน่วยบำบัดในพื้นที่

สารบัญ

สารจากผู้อำนวยการ	ก
คำนำ	ข
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ค
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป	๒
วิสัยทัศน์ พันธกิจ และบทบาทหน้าที่ตามกฎหมาย	๒
โครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๓
บุคลากรสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๔
แผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๑๐
ส่วนที่ ๒ สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๑๑
ส่วนที่ ๓ สรุปแผนการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ	๑๖
สรุปแผนงานโครงการประจำปี ๒๕๕๙	๑๖
สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙	๑๙
สรุปผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙	๒๔
ส่วนที่ ๔ ผลการดำเนินงาน	๒๗
กลุ่มยุทธศาสตร์และกำกับติดตามประเมินผล	๒๗
กลุ่มพัฒนาวิชาการ กฎหมาย และองค์กร	๓๐
กลุ่มเฝ้าระวัง บังคับใช้กฎหมาย และคดีพิเศษ	๕๗
กลุ่มภาคีเครือข่ายและสื่อสารสาธารณะ	๖๖
กลุ่มบริหารทั่วไป	๗๙
ภาคผนวก	
สถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงาน “สะอาด ปลอดภัย สิ่งแวดล้อมดี มีชีวิตชีวา”	๘๕

สารบัญตาราง

ตารางที่ ๑	การสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อและการบาดเจ็บ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ระดับเขตสุขภาพ)	๑๒
ตารางที่ ๒	การสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อและการบาดเจ็บ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในประชากรอายุ ๑๕-๒๔ ปี (ระดับเขตสุขภาพ)	๑๓
ตารางที่ ๓	รายงานการใช้จ่ายงบประมาณ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙	๑๙
ตารางที่ ๔	สรุปผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙	๒๔
ตารางที่ ๕	ผลตามเกณฑ์การให้คะแนนเทียบกับร้อยละของผลสำเร็จตามเป้าหมายของตัวชี้วัด	๓๕
ตารางที่ ๖	ผลการรับเรื่องร้องเรียนฯ ผ่านศูนย์รับเรื่องร้องเรียนบุหรี่และสุรา	๖๒
ตารางที่ ๗	ข้อมูลการเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายทางสื่อ	๖๓
ตารางที่ ๘	ข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนบุหรี่และสุรา จำแนกรายพื้นที่	๖๓
ตารางที่ ๙	ผลการดำเนินงานเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั่วประเทศ	๖๔
ตารางที่ ๑๐	การเปรียบเทียบรูปแบบการให้บริการผู้มีปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๗๐

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ ๑	จำนวนใบอนุญาตขายสุราและความหนาแน่นต่อประชากร แยกรายเขตบริการสุขภาพ ปี ๒๕๕๗	๑๔
แผนภูมิที่ ๒	ปริมาณจำหน่ายและผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศจำแนกรายเดือน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๙-๒๕๕๘ และค่าพยากรณ์ในปี ๒๕๕๙ เปรียบเทียบขอบบน-ล่าง ของช่วงความเชื่อมั่น ร้อยละ ๙๕	๔๕
แผนภูมิที่ ๔	ข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนกรณีกระทำความผิดกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๖๓
แผนภูมิที่ ๕	ข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนบุหรี่และสุราจำแนกรายพื้นที่	๖๔
แผนภูมิที่ ๖	ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อสื่อประชาสัมพันธ์ในด้านรูปแบบเนื้อหา และการนำไปใช้ประโยชน์	๗๗

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

กรมควบคุมโรค

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ได้รับรางวัลหน่วยงานที่มีผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการหน่วยงานกรมควบคุมโรค

ระดับดีมาก (ลำดับที่ ๒)

ประเภท สำนักวิชาการ/สถาบัน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๐

(นายแพทย์เจษฎา โชคดำรงสุข)
อธิบดีกรมควบคุมโรค

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ขอมอบใบรับรองนี้เพื่อประกาศเกียรติคุณ แด่

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค

ได้ผ่านการประเมินรับรองมาตรฐาน "สถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงาน"

"สะอาด ปลอดภัย สิ่งแวดล้อมดี มีชีวิตชีวา"

ระดับดี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายวชิระ เพ็งจันทร์)
อธิบดีกรมอนามัย

๒๕๕๖/๗๙๙๐

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลทั่วไป

วิสัยทัศน์	เป็นผู้นำด้านการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับนานาชาติภายในปี ๒๕๖๓
พันธกิจ	๑. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ๒. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ ตลอดจนกำหนดและพัฒนามาตรฐาน หลักเกณฑ์ และรูปแบบการดำเนินงานด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคภัยที่คุกคามสุขภาพและผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ๓. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี รวมทั้งประสาน และสนับสนุนการพัฒนาระบบ กลไก และเครือข่ายด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคภัยที่คุกคามสุขภาพ และผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้แก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน ๔. เป็นศูนย์ข้อมูลและประสานงานการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคภัยที่คุกคามสุขภาพและผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ๕. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย
บทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ (มาตรา ๒๕)	๑. ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ และคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ๒. ดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และดำเนินการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย รวมทั้งแผนงานและมาตรการต่างๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานให้คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทราบ และพิจารณาเสนอคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ ๓. ประสานงานและร่วมมือกับคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ๔. เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ๕. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ หรือคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มอบหมาย

โครงสร้าง
สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

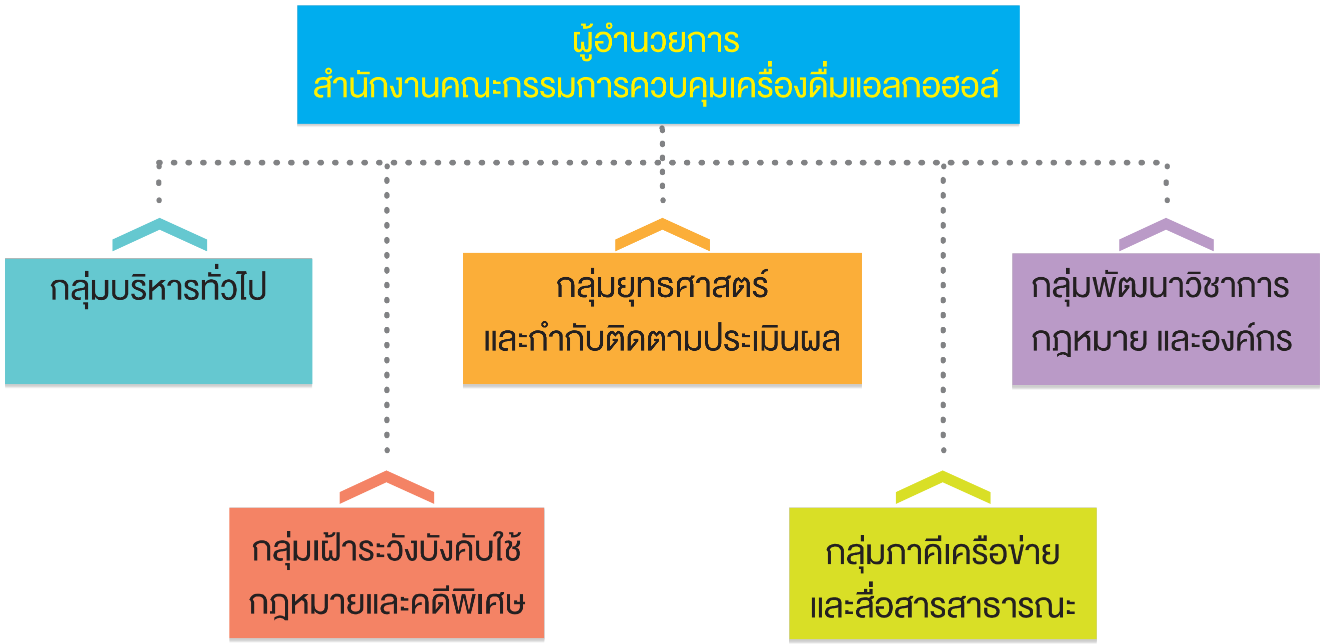

คณะผู้บริหาร
สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

นายแพทย์สมาน ฟูตระกูล

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

นางสาวจุรีย์ อุสาหะ

รองผู้อำนวยการ
หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และกำกับติดตามประเมินผล

นางสาวสิริกุล วงษ์สิริโสภาคย์

รองผู้อำนวยการ
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาวิชาการ กฎหมาย และองค์กร

นางโสภิท เลิศปีติภัทร

หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป

นางสาวอมรเรช ตั้งจิตร

หัวหน้ากลุ่มภาคีเครือข่ายและสื่อสารสาธารณะ

นางสาววีณา ตันติสุขวัลกุล

หัวหน้ากลุ่มเฝ้าระวัง บังคับใช้กฎหมาย และคดีพิเศษ

กลุ่มบริหารทั่วไป

นางโสภิท เลิศปีติภัทร
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
หัวหน้ากลุ่ม

นางสาวฤทัยทิพย์ แก้วสุก
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ

นางสาวสรินญา อึ้งเจริญ
นักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ

นายจิรวัฒน์ สังข์คง
นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ

นางสาวแสงทัย สุภาพ
นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ

นางสาวกัณญาภัค แก้วเกตุ
นักจัดการงานทั่วไป

นางสาวพัฒน์นรี พรหมสถิตย์
นักจัดการงานทั่วไป

นางสาวจิรภา ศรีสองเมือง
นักวิชาการเงินและบัญชี

นางสาวธัญญาลักษณ์ ชินภัทรวรวิบูล
นักวิชาการพัสดุ

นางสาวสุภาพร ศรีเพ็ญเบ็ญจ
นักวิชาการโครงการ (สสส.)

นายนฤดม จิ๋วประดิษฐ์
นักวิชาการโครงการ (สสส.)

นางสาวสิรยากร แจ้งกำพี้
นักวิชาการโครงการ (สสส.)

นางสาวสุวิมล ทองจำรัส
นักวิชาการโครงการ (สสส.)

นายนภัทร์ ชูศรีนวล
นักวิชาการโครงการ (สสส.)

นายวัฒนา สุนทรา
นักจัดการงานทั่วไป (สสส.)

นางสาวรุ่งณดี สำเนียงเสนาะ
นักวิชาการเงินและบัญชี (สสส.)

นางสาวภัทรศมน ฉัตรทอง
นักวิชาการเงินและบัญชี (สสส.)

นายกษณะ จันทโชติ
พนักงานขับรถ (สสส.)

นางสาวนิชาภา ดีศรี
จ้างเหมาทำหน้าที่ธุรการ

นายวีรศักดิ์ วันปาน
จ้างเหมาทำหน้าที่ขับรถ

กลุ่มยุทธศาสตร์และกำกับติดตามประเมินผล

นางสาวจุรีย์ อุสาหะ
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่ม

นางสุธาทิพย์ ศรีหิรัญ
นักวิชาการสาธารณสุข
ชำนาญการ

นางสาวศิรประภา ขวัญเมือง
นักวิเคราะห์นโยบาย
และแผนปฏิบัติการ

นางสาวณัฐิกา ศรีรอด
นักวิเคราะห์นโยบาย
และแผนปฏิบัติการ

นางสาวเสาวลักษณ์ เนคมานุรักษ์
นักวิเคราะห์นโยบาย
และแผนปฏิบัติการ

นายสุขุมพันธ์ ธรรมโสภณ
นักจัดการงานทั่วไป

กลุ่มพัฒนาวิชาการ กฎหมาย และองค์กร

นางสาวสิริกุล วงษ์สิริโสภาคย์
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่ม

นางสุประภา จักษุดุลย์
นักวิชาการสาธารณสุข
ชำนาญการ

นายยศพนธ์ แก่นจันทร์
นักวิชาการสาธารณสุข
ชำนาญการ

นายกัมพล ศิริชัยสิทธิ์
นักวิชาการสาธารณสุข
ปฏิบัติการ

นางสาวนภัสสร สอาด
นักวิชาการสาธารณสุข
ปฏิบัติการ

นางสาววิราพร สาทบางเคียน
นักทรัพยากรบุคคล

นางสาวจารุวรรณ อินณรงค์
นิติกร

นางสาวณัฐกฤตา ตาบุดดา
นิติกร

นายโสธร จิตรังษี
นักวิชาการคอมพิวเตอร์

นางสาวดวงใจ พนมไพร
นักวิชาการสาธารณสุข

นางสาวนิภาพร วันพิรุณ
นักวิชาการสาธารณสุข

นางสาวเพ็ญพิศุทธิ์ สุวรรณฤกษ์
นักวิชาการสาธารณสุข

นายสันปกรณ์ ยันตะพันธ์
นักวิชาการสาธารณสุข

นางสาวสุวธิดา จงเจริญ
จ้างเหมาวิเคราะห์ข้อมูล

นางสาวปรียาภรณ์ โรจนเศรษฐกุล
จ้างเหมาสารสนเทศ

กลุ่มเฝ้าระวัง บังคับใช้กฎหมาย และคดีพิเศษ

นางสาววีณา ตันติสุขวัลกุล
นิติกรปฏิบัติการ
หัวหน้ากลุ่ม

นางสาวนฤมล เกิดโฉม
นิติกร

นายไตรภพ ลีลาชนะชัยพงษ์
นิติกร

นายวีระยุทธ ลิ้มศิริ
นิติกร

นายสราวุฒิ เกิดจั่น
นิติกร

นายธณัชพงศ์ โรจนเศรษฐกุล
นิติกร

นางสาวพิมพ์พิศา ยิ้มละมัย
นิติกร (สสส.)

นายธนาดร ช่วยณรงค์
นิติกร (สสส.)

นางสาววนิดา บัวล้ำล้ำ
นิติกร (สสส.)

นางสาวกรรณิการ์ อินทรทัต
นิติกร (สสส.)

นายศิริชัย ตั้งรัตนพิบูลย์
นิติกร (สสส.)

นายอภิวัฒน์ กรุณานำ
นิติกร (สสส.)

นายชิตชัย รวมสุข
นิติกร (สสส.)

นายธนพัฒน์ พิพัฒชนะ
นิติกร (สสส.)

นางสาวอัจฉรียา กรใหม่
นิติกร (สสส.)

นายนามบัญญัติ มะโรตระกูล
นิติกร (สสส.)

นางสาวณัฏฐนันท์ หมีนโส๊ะ
นิติกร (สสส.)

นายสุเมธ สุขสะอาด
นิติกร (สสส.)

นางสาวชภัทรพร รองเดช
นิติกร (สสส.)

นายกิตติพันธ์ จงเจริญ
นักวิชาการโครงการ (สสส.)

นางสาวชนากานต์ ป้องหลง
นักวิชาการโครงการ (สสส.)

นายฉัตรชัย บุญประสม
นักวิชาการสารสนเทศ (สสส.)

นางสาวพัชกร ยิ้มละมัย
จ้างเหมาทำหน้าที่ธุรการ

กลุ่มภาคีเครือข่ายและสื่อสารสาธารณะ

นางสาวอมรเรข ตั้งจิตร
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
หัวหน้ากลุ่ม

นางสาวกัลยกร เลิศงาม
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

นางสาวนรกมล ชูธง
นักวิชาการเผยแพร่

นางสาวญาณีษา อ่วมยงค์
นักประชาสัมพันธ์

ว่าที่ ร.ต.หญิงปริตา สุริยะฉาย
นักวิชาการเผยแพร่

นางสาวขนิษฐา ศรีสวัสดิ์
นักวิชาการสาธารณสุข

Strategy Map สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๓

เป็นผู้นำด้านการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับนานาชาติภายในปี ๒๕๖๓

ประเด็นยุทธศาสตร์	ป.๑ พัฒนาวิชาการ นโยบายสาธารณะ และกฎหมาย	ป.๒ การเฝ้าระวัง และบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ป.๓ สื่อสารสาธารณะ ประชาสัมพันธ์ เพื่อควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ป.๔ พัฒนาภาคีเครือข่าย	ป.๕ พัฒนาองค์กร
มิติที่ ๑ ประสิทธิผลตามยุทธศาสตร์	๑.๑ ศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศ นโยบายสาธารณะ และกฎหมายด้านการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๑.๒ ศูนย์กลางความเชี่ยวชาญด้านการเฝ้าระวัง และบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงดำเนินคดีพิเศษ	๑.๓ ศูนย์กลางการสื่อสารสาธารณะด้านกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และโทษพิษภัย	๑.๔ ศูนย์กลางการพัฒนาความร่วมมือภาคีเครือข่ายที่ต่อเนื่อง	
มิติที่ ๒ คุณภาพการให้บริการ	๒.๑ ผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานสากล	๒.๒ บริการให้คำแนะนำ และปฏิบัติการเฝ้าระวัง และบังคับใช้กฎหมายที่ถูกต้อง ครบถ้วน และ ทันเวลา	๒.๓ บริการข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ครบถ้วนและทันเวลา	๒.๔ บริการสนับสนุนเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	
มิติที่ ๓ ประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ	๓.๑ พัฒนากระบวนการที่ได้มาตรฐานในการจัดทำผลิตภัณฑ์	๓.๒ พัฒนามาตรฐานระบบการเฝ้าระวัง และบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรมเนียม	๓.๓ พัฒนากระบวนการ/รูปแบบ/ช่องทางเพื่อการสื่อสารสาธารณะประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ	๓.๔ พัฒนาระบบบริหารจัดการเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพ	
		๓.๕ สร้างระบบงาน และกระบวนการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ			
มิติที่ ๔ พัฒนาองค์กร	ป.๕ การพัฒนาองค์กร				
	๔.๑ ระบบบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน		๔.๒ บุคลากรมีขีดสมรรถนะตามเกณฑ์ที่กำหนด		

ส่วนที่ ๒

สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากข้อมูลขององค์การอนามัยโลกใน Global status report on alcohol and health 2014 พบว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้มีผู้เสียชีวิตทั่วโลกประมาณปีละ ๓.๓ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๕.๙ ของการตายทั้งหมดทั่วโลก เพราะการดื่มแอลกอฮอล์เกี่ยวข้องกับโรคกลุ่ม NCDs อาทิ โรคหลอดเลือดสมอง โรคหัวใจและหลอดเลือด การติดสุรา โรคซึมเศร้า และกลุ่มมะเร็ง ได้แก่ มะเร็งปากและลำคอ มะเร็งหลอดอาหาร มะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก มะเร็งตับ มะเร็งเต้านม เป็นต้น ทั้งยังเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับต้นๆ ของหลายโรคดังที่กล่าวมา รวมถึงการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุและจราจร แม้แต่การติดโรคเอดส์ก็ด้วยเนื่องจากขาดสติในการมีเพศสัมพันธ์ ในประเทศไทยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพอันดับที่ ๑ จากรายงานภาระโรคและการบาดเจ็บของประชากรไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ พบสาเหตุของการสูญเสียปีสุขภาวะในเพศชายอันดับที่ ๑ ได้แก่ การเสพติดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ รองลงมาคือ อุบัติเหตุทางถนน และโรคหลอดเลือดสมอง การเสพติดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ยังส่งผลก่อให้เกิดการสูญเสียปีสุขภาวะจากภาวะบกพร่องทางสุขภาพในเพศชายเป็นอันดับที่ ๑ รองลงมาคือ ต้อกระจก และโรคซึมเศร้า ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลกปี ๒๕๕๗ ระบุว่าประเทศไทยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากเป็นอันดับที่ ๗๘ ของโลก เฉลี่ย ๗.๑ ลิตรแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ต่อคนต่อปี และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในกลุ่มผู้หญิง สาเหตุที่ดื่มเพราะต้องการผ่อนคลายจากการทำงาน การเรียน เท่ห์ ต้องการได้รับการยอมรับจากเพื่อนฝูง

จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อและการบาดเจ็บ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในประชากรอายุ ๑๕ - ๗๙ ปี พบความชุกการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน หรือมีการดื่มภายใน ๑ ปีที่ผ่านมา เท่ากับร้อยละ ๓๖.๒ และความชุกการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน ๓๐ วันที่ผ่านมา เท่ากับร้อยละ ๓๐.๗ มีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ดื่มครั้งละจำนวนมากหรือดื่มมากกว่า ๕ แก้วมาตรฐานต่อครั้งใน ๓๐ วันที่ผ่านมา (binge drinking) พบความชุกร้อยละ ๑๓.๖ และมีการดื่มปริมาณมากเป็นระยะยาวอย่างต่อเนื่อง หรือดื่มเฉลี่ยมากกว่า ๒ แก้วมาตรฐานต่อวันใน ๓๐ วันที่ผ่านมา (heavy drinking) พบความชุกร้อยละ ๗.๓ ผู้ชายและผู้หญิงมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แตกต่างกัน คือผู้ชายจะมีความชุกสูงกว่าผู้หญิง ๓ - ๕ เท่า นอกจากจะพบว่าผู้ชายดื่มมากกว่าผู้หญิงแล้ว ยังพบผู้ชายมีการดื่มในปริมาณมากกว่าและบ่อยครั้งกว่าผู้หญิง โดยในกลุ่มวัยทำงานอายุ ๒๕ - ๕๕ ปี พบความชุกการดื่มสูงที่สุดคล้ายคลึงกันทั้งผู้หญิงและผู้ชาย แต่จะลดลงเมื่ออายุมากขึ้นเช่นเดียวกัน กลุ่มผู้ชายที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ร้อยละ ๕๘.๓ พบว่ามีแนวโน้มการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันมากกว่ากลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาประถมศึกษาหรือไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ ๓๗.๔ ขณะที่ผู้หญิงกลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันสูงกว่ากลุ่มระดับการศึกษาอื่นๆ ในระดับเขตสุขภาพทั้ง ๑๒ หากเปรียบเทียบความชุกของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อายุ ๑๕ -๗๙ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ พบว่าพื้นที่ที่มีความชุกการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายใน ๑ ปีที่ผ่านมา สูงที่สุดคือเขตบริการสุขภาพที่ ๗ ร้อยละ ๕๐.๔ รองลงมาเขตบริการสุขภาพที่ ๑ ร้อยละ ๔๙.๐ และเขตบริการสุขภาพที่ ๘ ร้อยละ ๔๕.๐ ตามลำดับ ในส่วนความชุกการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใน ๓๐ วันที่ผ่านมา พบว่าเขตบริการสุขภาพที่มีความชุกสูงที่สุดคือเขตบริการสุขภาพที่ ๗ ร้อยละ ๔๓.๕ รองลงมาเขตบริการสุขภาพที่ ๖ ร้อยละ ๓๖.๓ และเขตบริการสุขภาพที่ ๙ ร้อยละ ๓๕.๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ การสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อและการบาดเจ็บ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ระดับเขตสุขภาพ)

ความชุก (%) ในประชากร อายุ ๑๕-๗๙ ปี	เขตสุขภาพ												
พฤติกรรมเสี่ยง	๑-๑๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๑. การสูบบุหรี่ในปัจจุบัน	๒๑.๓	๑๗.๕	๒๑.๒	๑๔.๘	๑๗.๐	๒๐.๕	๒๓.๙	๒๓.๗	๒๒.๓	๒๓.๑	๑๖.๗	๒๗.๖	๒๔.๕
๒. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายใน ๑ ปีที่ผ่านมา	๓๖.๒	๔๙.๐	๓๙.๖	๒๖.๐	๒๘.๑	๓๑.๑	๔๐.๕	๕๐.๔	๔๕.๐	๔๐.๕	๓๗.๙	๒๘.๘	๑๔.๙
๓. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายใน ๓๐ วันที่ผ่านมา	๓๐.๗	๓๕.๐	๓๓.๗	๑๙.๗	๒๒.๐	๒๘.๒	๓๖.๓	๔๓.๕	๓๓.๙	๓๕.๙	๓๔.๕	๒๘.๕	๑๔.๘
๔. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบ heavy ภายใน ๓๐ วันที่ผ่านมา (เพศชายดื่มเฉลี่ยมากกว่า ๒ แก้วมาตรฐานต่อวัน เพศหญิงดื่มเฉลี่ยมากกว่า ๑ แก้วมาตรฐานต่อวัน)	๗.๓	๑๐.๖	๑๐.๒	๖.๑	๕.๔	๘.๖	๘.๕	๑๐.๒	๕.๙	๗.๒	๖.๔	๕.๗	๒.๘
๕. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบ binge ภายใน ๓๐ วันที่ผ่านมา (เพศชายเคยดื่มครั้งละมากกว่า ๕ แก้วมาตรฐาน เพศหญิงเคยดื่มครั้งละ ๔ แก้วมาตรฐาน)	๑๓.๖	๑๕.๓	๑๖.๖	๘.๐	๑๑.๙	๑๒.๓	๒๐.๓	๑๒.๕	๑๕.๑	๑๕.๕	๑๖.๓	๗.๘	๗.๓
๖. การรับประทานผักหรือผลไม้เฉลี่ยน้อยกว่า ๕ หน่วยมาตรฐานต่อวัน ภายใน ๗ วันที่ผ่านมา	๗๕.๗	๘๖.๗	๗๔.๖	๗๖.๗	๗๘.๗	๗๓.๓	๘๑.๒	๘๒.๒	๘๐.๓	๕๖.๖	๘๐.๐	๗๓.๙	๖๔.๔

เขต ๑ เชียงใหม่ เขต ๒ พิษณุโลก เขต ๓ นครสวรรค์ เขต ๔ สระบุรี เขต ๕ ราชบุรี เขต ๖ ระยอง เขต ๗ ขอนแก่น เขต ๘ อุดรธานี เขต ๙ นครราชสีมา เขต ๑๐ อุบลราชธานี เขต ๑๑ สุราษฎร์ธานี เขต ๑๒ สงขลา

ที่มา : การสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อและการบาดเจ็บ พ.ศ. ๒๕๕๘

หากเปรียบเทียบความชุกของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อายุ ๑๕ - ๒๔ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำแนกตามเขตบริการสุขภาพ ๑ - ๑๒ โดยภาพรวม พบว่าความชุกของนักดื่มอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี ในแต่ละพื้นที่มีระดับความชุกที่แตกต่างกัน พื้นที่ที่มีความชุกการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายใน ๑ ปีที่ผ่านมาสูงที่สุด คือเขตบริการสุขภาพที่ ๗ ร้อยละ ๕๓.๒ รองลงมาเขตบริการสุขภาพที่ ๘ ร้อยละ ๔๓.๓ และเขตบริการสุขภาพที่ ๑ ร้อยละ ๓๙.๖ ตามลำดับ ในส่วนความชุกการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใน ๓๐ วันที่ผ่านมา พบว่าเขตบริการสุขภาพที่มีความชุกสูงที่สุดคือเขตบริการสุขภาพที่ ๗ ร้อยละ ๔๕.๖ รองลงมาเขตบริการสุขภาพที่ ๘ ร้อยละ ๓๕.๖ และเขตบริการสุขภาพที่ ๑๑ ร้อยละ ๓๔.๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒ การสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อและการบาดเจ็บ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในประชากรอายุ ๑๕-๒๔ ปี (ระดับเขตสุขภาพ)

ความชุก (%) ในประชากร อายุ ๑๕-๒๔ ปี	เขตสุขภาพ												
พฤติกรรมเสี่ยง	๑-๑๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๑. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายใน ๑ ปีที่ผ่านมา	๓๔.๗	๓๙.๖	๓๖.๒	๒๓.๑	๒๐.๒	๓๖.๑	๓๖.๒	๕๓.๒	๔๓.๓	๓๙.๑	๓๘.๔	๓๕.๓	๑๓.๖
๒. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายใน ๓๐ วันที่ผ่านมา	๒๙.๐	๒๔.๘	๓๑.๗	๑๘.๘	๑๓.๙	๓๓.๐	๓๐.๘	๔๕.๖	๓๕.๖	๓๐.๕	๓๔.๐	๓๔.๙	๑๓.๖
๓. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบ heavy ภายใน ๓๐ วันที่ผ่านมา (เพศชายดื่มเฉลี่ยมากกว่า ๒ แก้วมาตรฐานต่อวัน เพศหญิงดื่มเฉลี่ยมากกว่า ๑ แก้วมาตรฐานต่อวัน)	๖.๘	๔.๐	๑๐.๕	๖.๖	๓.๔	๑๐.๗	๔.๖	๑๖.๓	๙.๗	๗.๙	๖.๐	๒.๗	๑.๗
๔. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบ binge ภายใน ๓๐ วันที่ผ่านมา (เพศชายเคยดื่มครั้งละมากกว่า ๕ แก้วมาตรฐาน เพศหญิงเคยดื่มครั้งละ ๔ แก้วมาตรฐาน)	๑๓.๑	๘.๙	๑๙.๒	๖.๓	๙.๓	๒๐.๘	๑๒.๓	๑๙.๔	๑๕.๕	๑๖.๘	๑๖.๐	๗.๗	๔.๒

เขต ๑ เชียงใหม่ เขต ๒ พิษณุโลก เขต ๓ นครสวรรค์ เขต ๔ สระบุรี เขต ๕ ราชบุรี เขต ๖ ระยอง เขต ๗ ขอนแก่น เขต ๘ อุดรธานี
เขต ๙ นครราชสีมา เขต ๑๐ อุบลราชธานี เขต ๑๑ สุราษฎร์ธานี เขต ๑๒ สงขลา

ที่มา : การสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อและการบาดเจ็บ พ.ศ. ๒๕๕๘

จากการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. ๒๕๕๗ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ หากพิจารณาถึงการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชน อายุ ๑๕ – ๒๔ ปี พบว่าสถานที่ที่เยาวชนซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยที่สุดในรอบ ๑๒ เดือนที่แล้วคือ ร้านขายของชำและร้านสะดวกซื้อ รองลงมาคือร้านอาหาร และผับ บาร์ คาราโอเกะ ส่วนสถานที่ที่เยาวชนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยที่สุดคือบ้านคนอื่น ร้อยละ ๔๙.๒๔ รองลงมาคือบ้านตนเอง ร้อยละ ๒๓.๓๕ และสโมสร/งานเลี้ยง ร้อยละ ๑๑.๑๓ ตามลำดับ หากจำแนกประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยที่สุดในรอบปีที่ผ่านมา พ.ศ. ๒๕๕๗ พบว่ากลุ่มอายุ ๑๕-๒๔ ปี นิยมดื่มเบียร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๙๐ รองลงมาคือสุราสี/สุราแดงราคาถูก ร้อยละ ๔๕.๑๑ และสุราขาว/สุรากลั่นชุมชน ร้อยละ ๒๘.๕๗ ตามลำดับ หากเทียบกับกลุ่มอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป พบว่าชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมดื่มไม่แตกต่างกัน โดยประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป นิยมดื่มเบียร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๘๓ รองลงมาคือสุราสี/สุราแดงราคาถูก ร้อยละ ๔๒.๑๑ และสุราขาว/สุรากลั่นชุมชน ร้อยละ ๓๙.๒๘ ตามลำดับ

สาเหตุสำคัญที่เริ่มดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. ๒๕๕๗ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าสาเหตุสำคัญที่เริ่มดื่มสุราฯ มีด้วยกัน ๓ สาเหตุหลัก สาเหตุสำคัญอันดับหนึ่งคือเพื่อเข้าสังคม/การสังสรรค์ (ร้อยละ ๔๑.๘๗) อันดับสองคือตามอย่างเพื่อน/เพื่อนชวนดื่ม (ร้อยละ ๒๗.๓) และอันดับสามคืออยากทดลองดื่ม (ร้อยละ ๒๔.๔) ซึ่งแต่ละกลุ่มอายุมีสาเหตุที่สำคัญเรียงตามลำดับการเริ่มดื่มสุราที่แตกต่างกัน กลุ่มอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี จะเริ่มดื่มตามอย่างเพื่อน/เพื่อนชวนดื่ม คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๔๙ กลุ่มอายุ ๒๕ - ๕๙ ปี เริ่มดื่มเพื่อเข้าสังคม/การสังสรรค์ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๓๘ และกลุ่มอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป เริ่มดื่มเพื่อเข้าสังคม/การสังสรรค์ คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๗๐

หากจำแนกข้อมูลใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปี ๒๕๕๗ ตามเขตบริการสุขภาพที่ ๑ - ๑๓ พบว่า เขตบริการสุขภาพที่ ๙ มีใบอนุญาตฯ มากที่สุด ส่วนจำนวนใบอนุญาตฯน้อยที่สุด คือเขตบริการสุขภาพที่ ๑๒ จำนวนใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับจำนวนประชากรมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ตามรายเขตบริการสุขภาพ โดยพบว่ามีร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนาแน่นมากที่สุดคือ ๑ ร้านต่อประชากร ๘๑.๙ คน พบในเขตบริการสุขภาพที่ ๖ รองลงมาคือเขตบริการสุขภาพที่ ๑๑ คือ ๑ ร้านต่อประชากร ๘๘ คน และเขตบริการสุขภาพที่ ๙ คือ ๑ ร้านต่อประชากร ๙๐.๔ คน ส่วนร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนาแน่นน้อยที่สุดคือเขตบริการสุขภาพที่ ๑๒ พบ ๑ ร้านต่อประชากร ๒๖๑.๔ คน ในส่วนภาพรวมของประเทศนั้น มีใบอนุญาตฯทั้งหมดที่จดทะเบียนกับกรมสรรพสามิต จำนวน ๖๐๖,๓๑๔ ใบ ต่อประชากร ๖๕,๗๓๒,๑๒๖ คน โดยสำรวจจากจำนวนประชากรสิ้นปีตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ เมื่อคำนวณถึงความหนาแน่นต่อประชากรทั้งประเทศต่อใบอนุญาตฯ แล้วนั้นพบร้านที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน ๑ ร้านต่อประชากร ๑๐๘.๔ คน

แผนภูมิที่ ๑ จำนวนใบอนุญาตขายสุราและความหนาแน่นต่อประชากร แยกรายเขตบริการสุขภาพ ปี ๒๕๕๗

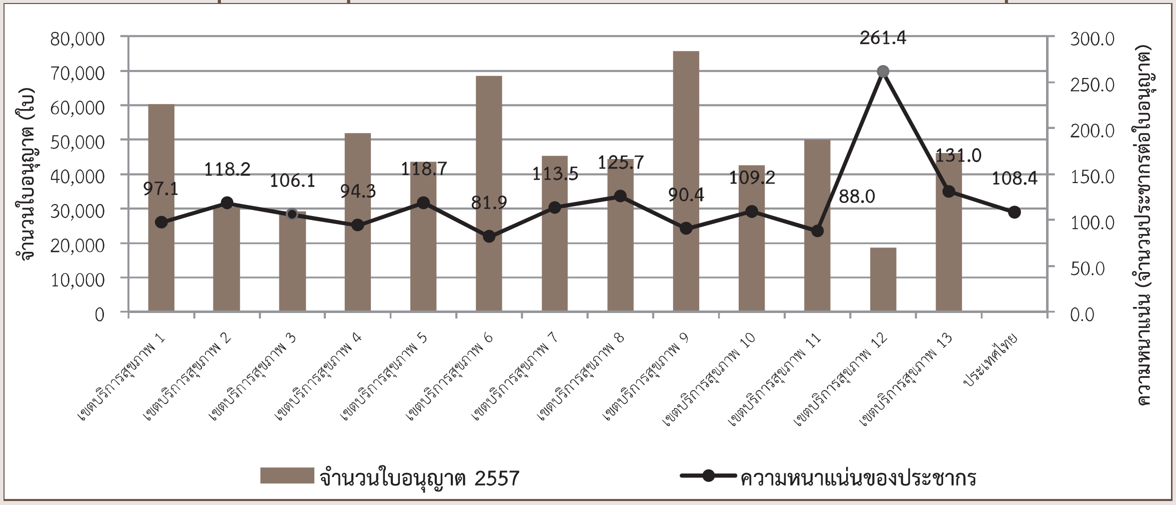

เขต ๑ เชียงใหม่ เขต ๒ พิษณุโลก เขต ๓ นครสวรรค์ เขต ๔ สระบุรี เขต ๕ ราชบุรี เขต ๖ ระยอง เขต ๗ ขอนแก่น เขต ๘ อุดรธานี
เขต ๙ นครราชสีมา เขต ๑๐ อุบลราชธานี เขต ๑๑ สุราษฎร์ธานี เขต ๑๒ สงขลา เขต ๑๓ กรุงเทพมหานคร

ที่มา : ๑) จำนวนใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, กรมสรรพสามิต
๒) จำนวนประชากรสิ้นปีตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร์ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗, สำนักทะเบียนกลาง

วิเคราะห์โดย : สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากผลการสำรวจการกระจายตัวของจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบมหาวิทยาลัยในกรุงเทพและปริมณฑล ๑๕ พื้นที่ของศูนย์วิจัยปัญหาสุรา พบว่าเมื่อปี ๒๕๕๒ ทุกมหาวิทยาลัยที่มีการสำรวจมีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ล้อมรอบในรัศมี ๕๐๐ เมตร โดยมีจำนวนทั้งสิ้น ๑,๗๑๒ ร้าน เฉลี่ย ๑๑๔ ร้านต่อหนึ่งพื้นที่สถานศึกษา และในปี ๒๕๕๗ ได้มีการสำรวจซ้ำโดยกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจครั้งใหม่ คือรอบมหาวิทยาลัย ๑๕ พื้นที่ ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่าทุกมหาวิทยาลัยมีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะไม่เกิน ๑๐๐ เมตร และในรัศมี ๕๐๐ เมตร โดยมีจำนวนทั้งสิ้น ๒,๘๖๙ แห่ง เฉลี่ย ๑๙๑ ร้านต่อพื้นที่สถานศึกษา เมื่อพิจารณาเฉพาะพื้นที่รอบมหาวิทยาลัยที่เคยสำรวจมาแล้วในปี ๒๕๕๒ รวม ๑๑ แห่ง พบว่าแทบทุกมหาวิทยาลัยมีการขยายตัวของร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คิดเป็นการขยายตัวร้อยละ ๗๒ ในรอบ ๕ ปี หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔ ต่อปี จากการสำรวจร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครและในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าเมื่อขยายรัศมีจากรั้วมหาวิทยาลัยออกไปจากรอบรัศมี ๑๐๐ เมตรเป็น ๒๐๐ เมตร ๓๐๐ เมตร ๔๐๐ เมตร และ ๕๐๐ เมตร ตามลำดับ จำนวนร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบสะสมจะเพิ่มขึ้น โดยในกรุงเทพมหานคร จะเพิ่มขึ้นจาก ๖๒๔ ร้าน เป็น ๑,๑๕๖ ร้าน ๑,๗๑๙ ร้าน ๒,๓๐๘ ร้าน และ ๒,๘๖๙ ร้าน ตามลำดับ และในจังหวัดเชียงใหม่จะเพิ่มขึ้นจาก ๖๐ ร้านเป็น ๑๑๙ ร้าน ๑๖๙ ร้าน ๒๐๖ ร้าน และ ๒๒๙ ร้าน ตามลำดับ

ส่วนที่ ๓

สรุปแผนงานโครงการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙

ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีการดำเนินงานโครงการโดยใช้งบประมาณกรมควบคุมโรคทั้งสิ้น จำนวน ๑๖,๗๒๒,๐๗๒.๒๕ บาท (ไม่รวมงบบุคลากร งบขั้นต่ำ ภารกิจประจำ ค่าสาธารณูปโภค งบลงทุน และงบรายจ่ายอื่น) ดำเนินการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้มาตรการหลัก ๓ มาตรการ ได้แก่

๑. มาตรการควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการควบคุมโฆษณา และส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๒. มาตรการสื่อสารสาธารณะ เพื่อปรับเปลี่ยนค่านิยมและลดแรงสนับสนุนในการดื่ม

๓. มาตรการระดับชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้รับจัดสรรงบดำเนินงานตามผลผลิต รายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลผลิตที่ ๑ ผลิตภัณฑ์ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

กิจกรรมหลักที่ ๑.๑ พัฒนาและสนับสนุนกระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์และจัดการความรู้ของหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ดำเนินงานโดยมีโครงการย่อยที่ได้รับงบประมาณจากกรมควบคุมโรครองรับ จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการย่อยบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙

ผลผลิตที่ ๒ การสนับสนุน เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งในการจัดการระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

กิจกรรมหลักที่ ๒.๑ พัฒนาและบริหารจัดการระบบเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ดำเนินงานโดยมีโครงการย่อยที่ได้รับงบประมาณจากกรมควบคุมโรครองรับ จำนวน ๕ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการย่อยประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างแนวคิดการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานระบบการบริหารจัดการองค์กร

๒. โครงการย่อยประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนากระบวนงานสำคัญด้านเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๓. โครงการย่อยพัฒนาจัดทำและปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อตอบสนองการดำเนินงานของสำนักงาน

๔. โครงการย่อยพัฒนาข้าราชการที่อยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ (หลักสูตรการเป็นข้าราชการที่ดี) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙

๕. โครงการย่อยการอบรมหลักสูตรผู้บริหารการสาธารณสุขระดับต้น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙

กิจกรรมหลักที่ ๒.๒ เสริมสร้างศักยภาพ พัฒนาความร่วมมือและสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ดำเนินงานโดยมีโครงการย่อยที่ได้รับงบประมาณจากกรมควบคุมโรครองรับ จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการย่อยพัฒนามาตรฐานคุณภาพบริหารจัดการองค์กรของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๒. โครงการย่อยพัฒนาและยกระดับศักยภาพบุคลากรตามสมรรถนะและมาตรฐานที่กำหนด ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

๓. โครงการย่อยสนับสนุนกลไกและพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ของหน่วยงาน ปี ๒๕๕๙

กิจกรรมหลักที่ ๒.๕ บูรณาการพัฒนาด้านสุขภาพ ดำเนินงานโดยมีโครงการย่อยที่ได้รับงบประมาณจากกรมควบคุมโรครองรับ จำนวน ๔ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการย่อยประเมินผลมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา

๒. โครงการย่อยประชุมวิชาการ เรื่อง แนวทางการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา

๓. โครงการย่อยการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๔. โครงการย่อยการพัฒนากฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลผลิตที่ ๓ การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคที่เป็นปัญหาสำคัญ

กิจกรรมหลักที่ ๓.๒ ถ่ายทอดความรู้ในการดูแลสุขภาพ เฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรค ภัยสุขภาพ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่มีคุณภาพ ดำเนินงานโดยมีโครงการย่อยที่ได้รับงบประมาณจากกรมควบคุมโรครองรับ จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการย่อยจัดกิจกรรมวันงดดื่มสุราแห่งชาติ ๒๕๕๙ “ครอบครัวก้าวหน้า เยาวชนก้าวไกล หัวใจไร้แอลกอฮอล์”

๒. โครงการย่อยผลิตสื่อประชาสัมพันธ์

ผลผลิตที่ ๗ สนับสนุนการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพตามกลุ่มวัย

กิจกรรมหลักที่ ๗.๑ พัฒนาสนับสนุนการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพตามกลุ่มวัย ดำเนินงานโดยมีโครงการย่อยที่ได้รับงบประมาณจากกรมควบคุมโรครองรับ จำนวน ๑๔ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการย่อยการเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๒. โครงการย่อยประชุมเชิงปฏิบัติการแนวทางการดำเนินคดีตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๓. โครงการย่อยพัฒนานโยบาย และกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

๔. โครงการย่อยประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการด้านการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๕. โครงการย่อยประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๖. โครงการย่อยจัดทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน

๗. โครงการย่อยการพยากรณ์โรคและภัยสุขภาพจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๘. โครงการย่อยประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย R2R

๙. โครงการย่อยการพัฒนาระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System) ของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๑๐. โครงการย่อยจัดทำแผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๓

๑๑. โครงการย่อยพัฒนาความร่วมมือเครือข่ายระดับกระทรวงสาธารณสุข เพื่อสนับสนุนการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๑๒. โครงการย่อยประชุมวิชาการ เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างศักยภาพภาคีเครือข่ายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับเยาวชน

๑๓. โครงการย่อยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่

๑๔. โครงการย่อยจุลสารสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลผลิตที่ ๙ การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคที่เป็นปัญหาสำคัญ

กิจกรรมหลักที่ ๙.๑ ส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และเสริมสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ กรมควบคุมโรค ดำเนินงานโดยมีโครงการย่อยที่ได้รับงบประมาณจากกรมควบคุมโรครองรับ จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการย่อยเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม และความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

นอกจากนั้นยังได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) (ระยะเวลาการดำเนินงานไม่ตรงตามปีงบประมาณ) จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการพัฒนามาตรการทางกฎหมายและนโยบายสาธารณะเพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ – ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ งบประมาณทั้งสิ้น ๒๓,๓๐๙,๗๐๐ บาท (รวมงบบุคลากร)

๒. โครงการพัฒนาการรับเรื่องร้องเรียน เฝ้าระวัง และบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘ – ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ งบประมาณทั้งสิ้น ๑๓,๑๔๐,๐๐๐ บาท (รวมงบบุคลากร)

๓. โครงการพัฒนาการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙–๑๕ กันยายน ๒๕๖๐ งบประมาณทั้งสิ้น ๑๕,๙๑๐,๕๖๐ บาท (รวมงบบุคลากร)

ตารางที่ ๓ รายงานการใช้จ่ายงบประมาณ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

โครงการ	วงเงินจัดสรรหลังปรับแผน	เบิกจ่าย	คงเหลือ	ร้อยละการเบิกจ่าย
รวมงบประมาณปี ๒๕๕๙ ทั้งสิ้น	**๒๓,๗๐๗,๒๓๓.๔๕**	**๒๓,๗๐๑,๒๔๐.๐๕**	**๕,๗๐๘.๔๐**	**๙๙.๙๗**
งบบุคลากร (ค่าตอบแทนพนักงานราชการ)	**๕,๒๔๘,๒๓๐.๖๕**	**๕,๒๔๘,๒๓๐.๖๕**	**-**	**๑๐๐.๐๐**
งบดำเนินงาน	**๑๗,๘๓๑,๓๘๒.๔๘**	**๑๗,๘๒๕,๖๗๔.๐๘**	**๕,๗๐๘.๔๐**	**๙๙.๙๗**
๑. งบดำเนินงานขั้นต่ำ	๕๘๒,๓๐๐.๐๐	๕๘๒,๓๐๐.๐๐	-	๑๐๐.๐๐
๒. งบดำเนินงานภารกิจประจำ (เงินสมทบประกันสังคม)	๑๘๙,๐๐๐.๐๐	๑๘๙,๐๐๐.๐๐	-	๑๐๐.๐๐
๓. งบดำเนินงานค่าสาธารณูปโภค	๓๓๒,๓๐๑.๘๓	๓๓๒,๓๐๑.๘๓	-	๑๐๐.๐๐
๔. งบผลผลิต	๑๖,๗๒๗,๗๘๐.๖๕	๑๖,๗๒๒,๐๗๒.๒๕	๕,๗๐๘.๔๐	๙๙.๙๗
๔.๑ โครงการใหญ่พัฒนาและสนับสนุนกระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์และจัดการความรู้ของหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ (สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์)	๗๐๔,๔๐๑.๑๙	๗๐๔,๔๐๑.๑๙	-	๑๐๐.๐๐
๔.๑.๑ โครงการย่อยบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙	๗๐๔,๔๐๑.๑๙	๗๐๔,๔๐๑.๑๙	-	๑๐๐.๐๐
๔.๒ โครงการใหญ่พัฒนาและบริหารจัดการระบบเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ (สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์)	๕๙๐,๖๙๔.๒๕	๕๙๐,๖๙๔.๒๕	-	๑๐๐.๐๐
๔.๒.๑ โครงการย่อยประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างแนวคิดการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานระบบการบริหารจัดการองค์กร	๑๖๕,๖๑๘.๙๕	๑๖๕,๖๑๘.๙๕	-	๑๐๐.๐๐
๔.๒.๒ โครงการย่อยประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนากระบวนงานสำคัญด้านเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๒๑๕,๒๔๗.๓๐	๒๑๕,๒๔๗.๓๐	-	๑๐๐.๐๐

โครงการ	วงเงินจัดสรรหลังปรับแผน	เบิกจ่าย	คงเหลือ	ร้อยละการเบิกจ่าย
๔.๒.๓ โครงการย่อยพัฒนาจัดทำและปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อตอบสนองการดำเนินงานของสำนักงาน	๑๗๔,๐๐๐.๐๐	๑๗๔,๐๐๐.๐๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๒.๔ โครงการย่อยพัฒนาข้าราชการที่อยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ (หลักสูตรการเป็นข้าราชการที่ดี) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙	๔,๗๔๐.๐๐	๔,๗๔๐.๐๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๒.๕ โครงการย่อยการอบรมหลักสูตรผู้บริหารการสาธารณสุขระดับต้น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙	๓๑,๐๘๘.๐๐	๓๑,๐๘๘.๐๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๓ โครงการใหญ่เสริมสร้างศักยภาพพัฒนาความร่วมมือและสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ (สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์)	๖๐๘,๗๔๖.๕๕	๖๐๘,๗๔๖.๕๕	-	๑๐๐.๐๐
๔.๓.๑ โครงการย่อยพัฒนามาตรฐานคุณภาพบริหารจัดการองค์กรของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๒๐๘,๔๒๙.๙๒	๒๐๘,๔๒๙.๙๒	-	๑๐๐.๐๐
๔.๓.๒ โครงการย่อยพัฒนาและยกระดับศักยภาพบุคลากรตามสมรรถนะและมาตรฐานที่กำหนด ปีงบประมาณ ๒๕๕๙	๓๕๗,๘๖๖.๖๓	๓๕๗,๘๖๖.๖๓	-	๑๐๐.๐๐
๔.๓.๓ โครงการย่อยสนับสนุนกลไกและพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ของหน่วยงาน ปี ๒๕๕๙	๔๒,๔๕๐.๐๐	๔๒,๔๕๐.๐๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๔ โครงการใหญ่บูรณาการพัฒนาด้านสุขภาพ (สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์)	๓,๑๔๐,๖๓๑.๒๐	๓,๑๓๔,๙๒๒.๘๐	๕,๗๐๘.๔๐	๙๙.๘๒

โครงการ	วงเงินจัดสรรหลังปรับแผน	เบิกจ่าย	คงเหลือ	ร้อยละการเบิกจ่าย
๔.๔.๑ โครงการย่อยประเมินผลมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา	๖๓๕,๗๖๔.๒๐	๖๓๕,๗๖๔.๒๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๔.๒ โครงการย่อยประชุมวิชาการ เรื่อง แนวทางการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา	๑,๘๙๘,๘๓๑.๔๐	๑,๘๙๘,๘๓๑.๔๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๔.๓ โครงการย่อยการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๔๒๓,๓๕๒.๐๐	๔๒๓,๓๕๒.๐๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๔.๔ โครงการย่อยการพัฒนากฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๑๘๒,๖๘๓.๖๐	๑๗๖,๙๗๕.๒๐	๕,๗๐๘.๔๐	๙๖.๘๘
๔.๕ โครงการใหญ่ถ่ายทอดความรู้ในการดูแลสุขภาพ เฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค ภัยสุขภาพ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์)	๖,๕๐๕,๒๐๐.๐๐	๖,๕๐๕,๒๐๐.๐๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๕.๑ โครงการย่อยจัดกิจกรรมวันงดดื่มสุราแห่งชาติ ๒๕๕๙ “ครอบครัวก้าวหน้า เยาวชนก้าวไกล หัวใจไร้แอลกอฮอล์”	๘๙๖,๐๕๐.๐๐	๘๙๖,๐๕๐.๐๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๕.๒ โครงการย่อยผลิตสื่อประชาสัมพันธ์	๕,๖๐๙,๑๕๐.๐๐	๕,๖๐๙,๑๕๐.๐๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๖ โครงการใหญ่พัฒนาสนับสนุนการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพตามกลุ่มวัย (สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์)	๕,๑๖๘,๑๐๗.๔๖	๕,๑๖๘,๑๐๗.๔๖	-	๑๐๐.๐๐
๔.๖.๑ โครงการย่อยการเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๔๗๒,๒๔๐.๐๐	๔๗๒,๒๔๐.๐๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๖.๒ โครงการย่อยประชุมเชิงปฏิบัติการแนวทางการดำเนินคดีตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๑,๔๔๔,๙๓๕.๗๑	๑,๔๔๔,๙๓๕.๗๑	-	๑๐๐.๐๐

โครงการ	วงเงินจัดสรรหลังปรับแผน	เบิกจ่าย	คงเหลือ	ร้อยละการเบิกจ่าย
๔.๖.๓ โครงการย่อยพัฒนานโยบาย และกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙	๗๓๓,๐๐๔.๕๒	๗๓๓,๐๐๔.๕๒	-	๑๐๐.๐๐
๔.๖.๔ โครงการย่อยประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการด้านการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๕๓,๕๐๙.๕๕	๕๓,๕๐๙.๕๕	-	๑๐๐.๐๐
๔.๖.๕ โครงการย่อยประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๕๓,๓๖๖.๓๐	๕๓,๓๖๖.๓๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๖.๖ โครงการย่อยจัดทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน	๓๐๐,๐๐๐.๐๐	๓๐๐,๐๐๐.๐๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๖.๗ โครงการย่อยการพยากรณ์โรคและภัยสุขภาพจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๓๓,๔๐๕.๕๐	๓๓,๔๐๕.๕๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๖.๘ โครงการย่อยประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย R๒R	๔๑๐,๔๙๓.๒๖	๔๑๐,๔๙๓.๒๖	-	๑๐๐.๐๐
๔.๖.๙ โครงการย่อยการพัฒนาระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System) ของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๒๔๕,๔๓๙.๐๐	๒๔๕,๔๓๙.๐๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๖.๑๐ โครงการย่อยจัดทำแผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๓	๒๔๖,๙๗๗.๙๘	๒๔๖,๙๗๗.๙๘	-	๑๐๐.๐๐
๔.๖.๑๑ โครงการย่อยพัฒนาความร่วมมือเครือข่ายระดับกระทรวงสาธารณสุข เพื่อสนับสนุนการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๖๗,๕๕๖.๐๐	๖๗,๕๕๖.๐๐	-	๑๐๐.๐๐

โครงการ	วงเงินจัดสรรหลังปรับแผน	เบิกจ่าย	คงเหลือ	ร้อยละการเบิกจ่าย
๔.๖.๑๒ โครงการย่อยประชุมวิชาการ เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างศักยภาพภาคีเครือข่ายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับเยาวชน	๓๑๔,๔๐๘.๘๔	๓๑๔,๔๐๘.๘๔	-	๑๐๐.๐๐
๔.๖.๑๓ โครงการย่อยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่	๕๒๓,๔๗๐.๘๐	๕๒๓,๔๗๐.๘๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๖.๑๔ โครงการย่อย จุลสารสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๒๖๙,๓๐๐.๐๐	๒๖๙,๓๐๐.๐๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๗ โครงการใหญ่ส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนและเสริมสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ กรมควบคุมโรค (สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์)	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	-	๑๐๐.๐๐
๔.๗.๑ โครงการย่อยเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปีงบประมาณ ๒๕๕๙	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	-	๑๐๐.๐๐
๕. งบลงทุน	๑๒๒,๘๐๐.๐๐	๑๒๒,๕๑๕.๐๐	-	๙๙.๗๗
๖. งบรายจ่ายอื่น (ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศชั่วคราว)	๕๐๔,๘๒๐.๓๒	๕๐๔,๘๒๐.๓๒	-	๑๐๐.๐๐

กรมควบคุมโรค
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

สรุปภาพรวมการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙
หน่วยงาน สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

• สรุปภาพรวมผลคะแนนจากการประเมินการปฏิบัติราชการ	☑ ดีกว่าเป้าหมายมาก	☐ ดีกว่าเป้าหมาย	☐ เป็นไปตามเป้าหมาย	☐ ต่ำกว่าเป้าหมาย	☐ ต่ำกว่าเป้าหมายมาก

ตารางสรุปผลการประเมินการปฏิบัติราชการของ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลประเมินแยกตามมิติ	น้ำหนัก	ผลคะแนน	ผลคะแนนถ่วงน้ำหนัก
มิติที่ ๑ ประสิทธิผล	๖๐%	๔.๖๘๓๓	๒.๘๑๐๐
มิติที่ ๒ คุณภาพการให้บริการ	๑๐%	๕.๐๐๐๐	๐.๕๐๐๐
มิติที่ ๓ ประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ	๑๐%	๔.๕๐๐๐	๐.๔๕๐๐
มิติที่ ๔ พัฒนาองค์กร	๒๐%	๕.๐๐๐๐	๑.๐๐๐๐
รวมทุกมิติ	๑๐๐ %		๔.๗๖๐๐

สรุปประเด็นสำคัญของผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สรุปผลการให้คะแนนตามข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติราชการ

- **ผลคะแนนรวมของหน่วยงาน : ผลคะแนนโดยภาพรวมทุกมิติของหน่วยงานอยู่ที่ระดับ ดีกว่าเป้าหมายมาก**
- **ผลคะแนนของการดำเนินงานตามมิติ : เมื่อพิจารณาผลคะแนนรายมิติของหน่วยงาน พบว่า สามารถดำเนินงานได้ดังนี้**
  - **มิติที่ ๑** สามารถทำคะแนนได้.........๔.๖๘๓๓.........อยู่ในระดับ ....**ดีกว่าเป้าหมายมาก...........**
  - **มิติที่ ๒** สามารถทำคะแนนได้.........๕.๐๐๐๐.........อยู่ในระดับ ....**ดีกว่าเป้าหมายมาก...........**
  - **มิติที่ ๓** สามารถทำคะแนนได้.........๔.๕๐๐๐.........อยู่ในระดับ ....**ดีกว่าเป้าหมายมาก...........**
  - **มิติที่ ๔** สามารถทำคะแนนได้.........๕.๐๐๐๐.........อยู่ในระดับ ....**ดีกว่าเป้าหมายมาก...........**

ผลคะแนนในภาพรวมเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา

ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยภาพรวมดีกว่าเป้าหมายมาก อยู่ที่ระดับคะแนน ๔.๗๖๐๐

ตารางสรุปผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙
หน่วยงาน สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

มิติ/ตัวชี้วัด ผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน	คะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
			๑	๒	๓	๔	๕			
มิติที่ ๑ ประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ ๑ ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายการดำเนินการตามภารกิจกรม ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์กรมและตามภารกิจหลักของหน่วยงาน		**๖๐**							**๔.๖๘๓๓**	**๒.๘๑๐๐**
๑.๑ ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักการดำเนินงานตามภารกิจกรมควบคุมโรค		**๒๕**							**๔.๗๘๐๐**	**๑.๑๙๕๐**
๑.๑.๑_๑๔ ความชุกของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประชากรอายุ ๑๕-๑๙ ปี ไม่เพิ่มขึ้นจากผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง (BSS) ในปี ๒๕๕๘	ร้อยละ	๑๕	๔	๓	๒	๑	๐	๒.๖	๕.๐๐๐๐	๐.๗๕๐๐
๑.๑.๒ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาความเข้มแข็งแผนงานควบคุมโรค (RDCP) (แผนงานควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์)	ระดับ	๑๐	๑	๒	๓	๔	๕	๕	๔.๔๕๐๐	๐.๔๔๕๐
๑.๒ ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของการบรรลุความสำเร็จตามตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ที่กำหนด		**๑๕**							**๔.๗๐๐๐**	**๐.๗๐๕๐**
๑.๒.๑ ระดับความสำเร็จของการสร้างความร่วมมือและสนับสนุนภาคีเครือข่ายระดับประเทศและนานาชาติเพื่อพัฒนางานด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ	ระดับ	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๕	๕.๐๐๐๐	๐.๒๕๐๐
๑.๒.๒ ระดับความสำเร็จในการสื่อสารความเสี่ยงเพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง เหมาะสมในการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ	ระดับ	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๕	๔.๑๐๐๐	๐.๒๐๕๐
๑.๒.๓ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System) ของ Emergency Operation Center กรมควบคุมโรค	ระดับ	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๕	๕.๐๐๐๐	๐.๒๕๐๐

มิติ/ตัวชี้วัด ผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน	คะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
			๑	๒	๓	๔	๕			
๑.๓ กลุ่มตัวชี้วัดที่หน่วยงานเพิ่มเติมตามบทบาทภารกิจหลักของหน่วยงาน		**๒๐**							**๔.๕๕๐๐**	**๐.๙๑๐๐**
๑.๓.๑ ระดับความสำเร็จของการพัฒนากฎหมายที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์และได้รับการยอมรับ	ระดับ	๑๐	๑	๒	๓	๔	๕	๕	๔.๓๐๐๐	๐.๔๓๐๐
๑.๓.๒ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รอบสถานศึกษา	ระดับ	๑๐	๑	๒	๓	๔	๕	๕	๔.๘๐๐๐	๐.๔๘๐๐
มิติที่ ๒ คุณภาพการให้บริการ ๒. ร้อยละของระดับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของผู้รับบริการ		**๑๐**							**๕.๐๐๐๐**	**๐.๕๐๐๐**
๒.๑ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานให้กลุ่มลูกค้าหรือกลุ่มผู้ใช้ผลิตภัณฑ์มีความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของผลิตภัณฑ์หลักของหน่วยงาน	ระดับ	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๕	๕.๐๐๐๐	๐.๒๕๐๐
๒.๒ ความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ร้อยละ	๕	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕	๙๕	๕.๐๐๐๐	๐.๒๕๐๐
มิติที่ ๓ ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ		**๑๐**							**๔.๕๐๐๐**	**๐.๔๕๐๐**
๓ ร้อยละของอัตราการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายรวม	ร้อยละ	๕	๙๒	๙๓	๙๔	๙๕	๙๖	๙๙.๙๖๙๑	๔.๐๐๐๐	๐.๒๐๐๐
๔ ระดับความสำเร็จของการนำข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลไปใช้ประโยชน์	ระดับ	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๕	๕.๐๐๐๐	๐.๒๕๐๐
มิติที่ ๔ พัฒนาองค์กร		**๒๐**							**๕.๐๐๐๐**	**๑.๐๐๐๐**
๕ ระดับความสำเร็จของหน่วยงานในการดำเนินการบริหารจัดการองค์กรได้ตามเกณฑ์ที่กรมควบคุมโรคกำหนด	ระดับ	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๕	๕.๐๐๐๐	๐.๒๕๐๐
๖ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาทรัพยากรบุคคล	ระดับ	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๕	๕.๐๐๐๐	๐.๒๕๐๐
๗ ระดับความสำเร็จของการจัดการความรู้ของหน่วยงาน	ระดับ	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๕	๕.๐๐๐๐	๐.๒๕๐๐
๘ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระดับคุณธรรมความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ โดยผ่านเกณฑ์ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน	ระดับ	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๕	๕.๐๐๐๐	๐.๒๕๐๐
	น้ำหนักรวม	**๑๐๐**							**ค่าคะแนนที่ได้**	**๔.๗๖๐๐**

ส่วนที่ ๔

ผลการดำเนินงาน

จัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๓

กลุ่มยุทธศาสตร์และกำกับติดตามประเมินผล

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ ๑๐ ปี (พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๖๓) เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ และมอบหมายให้คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ หน่วยงานราชการและภาคีเครือข่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รับไปดำเนินการในการจัดการแก้ไขปัญหาสถานการณ์และติดตามผลแผนยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติรวมถึงพัฒนาแผนปฏิบัติการ เพื่อให้ทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องได้นำไปขับเคลื่อนดำเนินการต่อไป โดยที่ผ่านมาได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ และได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์ ซึ่งจากการประเมินพบว่ายังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ประกอบกับปัจจุบันสถานการณ์ปัญหาผลกระทบอันเนื่องมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น จึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมแรงร่วมใจจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน ในการควบคุมและจัดการผลกระทบอันเนื่องมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ จึงต้องเตรียมความพร้อมในการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๓ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะนำไปสู่เป้าหมายที่ทำให้สังคมไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์นโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๓

ผลการดำเนินงาน

กรมควบคุมโรค โดยสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และภาคีเครือข่าย ประกอบด้วยหน่วยงานสาธารณสุข กระทรวงที่เกี่ยวข้อง ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา สำนักวิจัยนโยบายสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า แผนงานการพัฒนาระบบการดูแลผู้มีปัญหาการดื่มสุรา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันดำเนินการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์นโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๓ เพื่อนำไปใช้ขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้เมื่อสิ้นสุดแผน พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

ระยะที่ ๑ ประชุมคณะทำงานเครือข่ายหลัก เพื่อร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ รวบรวมข้อมูลการดำเนินงานที่ผ่านมาของหน่วยงานภาคีเครือข่าย ระดมความคิดเห็น จัดเตรียมข้อมูลสำหรับจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ โดยมีการประชุมคณะทำงาน จำนวน ๕ ครั้ง และประชุมเตรียมการย่อยรายยุทธศาสตร์ จำนวน ๗ ครั้ง

ระยะที่ ๒ ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๓ ในวันที่ ๒๓-๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ ณ โรงแรมรามาการ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร โดยมี ศ.คลินิกเกียรติคุณ นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานการประชุม เพื่อระดมความคิดเห็นจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ให้ครอบคลุมการดำเนินงานในทุกภาคส่วน

ระยะที่ ๓ ประชุมคณะทำงานเพื่อร่วมสรุปผลการระดมความคิดเห็น เพื่อจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๓ จำนวน ๑ ครั้ง เพื่อสรุปภาพรวม แล้วนำไปเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำและขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ ในระดับจังหวัดต่อไป

ปัญหาอุปสรรค

การดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก และยังขาดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนั้นการผลักดันแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติที่ผ่านมายังมีการดำเนินการค่อนข้างน้อย อีกทั้งการประชุมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ไม่ต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ผลักดันการดำเนินงานแบบบูรณาการ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายใต้แผนยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ และผลักดันแผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติสู่การปฏิบัติในหน่วยงานภาคีเครือข่ายทุกระดับ และทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันดำเนินการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างเต็มศักยภาพให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยการประชุมและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการ

จากการดำเนินงานครึ่งแผนยุทธศาสตร์ฯ ที่ผ่านมา ยังขาดความต่อเนื่องในการประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่าย และการบูรณาการการดำเนินงานอย่างจริงจัง เพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นทุกภาคส่วนจึงจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการภายใต้ยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ และยกระดับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศให้มีประสิทธิภาพสูง มุ่งสู่การปรับเปลี่ยนค่านิยม และลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสังคมไทย อันจะส่งผลให้ประชาชนมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี โดยเฉพาะในระดับจังหวัดซึ่งมีกลไกการดำเนินงานของคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด/คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่เชื่อมประสานการดำเนินงานในระดับนโยบายของรัฐบาลลงสู่พื้นที่ สร้างความตระหนักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้เกิดแรงสนับสนุนในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม และขยายผลให้ครอบคลุมทุกจังหวัดของประเทศ

โครงการสนับสนุนกลไกและพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ของหน่วยงาน ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

กลุ่มพัฒนาวิชาการ กฎหมาย และองค์กร

หลักการและเหตุผล

การจัดการความรู้ หรือ KM (Knowledge Management) คือ กระบวนการในการพัฒนางาน พัฒนาคน ให้ดี ให้เก่งกว่าเดิม โดยความรู้เหล่านั้นเป็นความรู้ที่อยู่ในรูปความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) หรือความรู้จากบุคคล (Tacit Knowledge) แล้วนำมาจัดให้เป็นหมวดหมู่เป็นระบบ มีการเผยแพร่ความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งสร้างเป็นความรู้ใหม่ๆ เพื่อให้บุคลากรสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ และต่อยอดให้เกิดประโยชน์ในการทำงาน เพื่อให้บรรลุตามเป้าประสงค์ขององค์การ เนื่องจากในการปฏิบัติงานนั้นแต่ละบทบาท แต่ละหน้าที่ แต่ละบุคคล มีความสามารถ มีเทคนิคที่ต่างกันไป เพื่อสกัดความรู้นั้นออกมาเป็นเอกสาร และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหน่วยงาน สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีแผนงานสนับสนุนกลไกและพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ของหน่วยงาน เพื่อให้บุคลากรในองค์กรได้มีเวทีร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สามารถเข้าถึงความรู้ และนำองค์ความรู้นั้นไปปรับใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติ เพื่อการพัฒนางาน พัฒนาตนเอง ต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อให้บุคลากรของหน่วยงานมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ที่สำคัญในการปฏิบัติงานและถ่ายทอด ส่งต่อบทเรียนให้กับผู้ปฏิบัติงานรุ่นต่อไป

๒. เพื่อให้บุคลากรของหน่วยงาน สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปพัฒนางาน เชื่อมโยงการดำเนินงานของกลุ่มงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

การดำเนินงาน

๑. หน่วยงานมีการวางแผนกิจกรรมจัดการความรู้ ซึ่งเมื่อได้รับการถ่ายทอดตัวชี้วัด/แนวทางการดำเนินงานจากกรมควบคุมโรค ได้มีการถ่ายทอดและชี้แจงแนวทางการดำเนินงานจัดการความรู้ให้กลุ่มงานภายในหน่วยงานรับทราบร่วมกัน มีการมอบหมายกลุ่มงานบุคคลเพื่อรับผิดชอบการดำเนินงาน

๒. มีการทบทวน/แต่งตั้งคณะทำงานจัดการความรู้ของหน่วยงาน (KM Team)

๓. คณะทำงาน KM Team ร่วมกันวิเคราะห์ทบทวนและคัดเลือกหัวข้อความรู้สำคัญของหน่วยงานที่ต้องดำเนินการเร่งด่วน รวมทั้งเลือกเครื่องมือการจัดการความรู้ตามความเหมาะสมของงาน

๔. มีการแจ้งเวียนประชาสัมพันธ์และเชิญชวนบุคลากรร่วมกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบการจัดเวทีประชุมถ่ายทอดประสบการณ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ตามประเด็นหัวข้อความรู้ที่หน่วยงานร่วมกันเสนอ ตามแผนงานในช่วงระยะเวลาที่กำหนด

๕. ประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานจัดการความรู้และการนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาแผนการจัดการความรู้ของหน่วยงานในปีถัดไป

๖. สรุปบทเรียนการดำเนินงาน และแจ้งเวียนทุกกลุ่มงาน

๗. จัดเก็บองค์ความรู้เข้าสู่ระบบฐานข้อมูลความรู้ของสำนักงานฯ และเผยแพร่องค์ความรู้โดยผ่านช่องทางการเผยแพร่อย่างน้อย ๒ ช่องทาง อาทิ จุลสารสำนักงานฯ www.thaiantialcohol.com เป็นต้น

๘. จัดทำรายงานสรุปการดำเนินงานตามแผนจัดการความรู้

ผลการดำเนินงาน

๑. กิจกรรมถอดความรู้สำคัญของหน่วยงาน ได้องค์ความรู้ จำนวน ๓ เรื่อง โดยการถอดบทเรียนจากบุคลากรผู้ที่มีความรู้มีประสบการณ์ของสำนักงานฯ ดังนี้

ครั้งที่ ๑ เทคนิคการประสานโรงแรม เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒ เทคนิคการเขียนหนังสือราชการ เมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓ วันวานของวันเพ็ญกับงานธุรการ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙

๒. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กลุ่มงาน (KM Talk) ได้รายงานการสังเคราะห์องค์ความรู้ จำนวน ๕ ประเด็น ดังนี้

ครั้งที่ ๑ การปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉิน ประเมินสถานการณ์ การเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพ กับงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ครั้งที่ ๒ การเดินทางไปราชการต่างประเทศ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓ การประสานงานในวังและทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๔ การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (R2R) เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๕ ทักษะและแนวทางการบังคับใช้กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมควบคุมโรค เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๙

การนำไปใช้ประโยชน์

๑. เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน อาทิ การประสานโรงแรม การเขียนหนังสือราชการ การเตรียมความพร้อมเดินทางไปต่างประเทศ การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉิน ประเมินสถานการณ์ การเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพ การประสานงานกรณีในวังและทำเนียบรัฐบาล

๒. สร้างความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติงานของทุกตำแหน่ง ทุกหน้าที่ ซึ่งมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันเพื่อให้องค์กรเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและก้าวสู่เป้าหมายที่วางไว้

๓. เพิ่มความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ในฐานะที่เป็นบุคลากรของกระทรวงสาธารณสุข และบุคลากรของหน่วยงานรัฐ

๔. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย และเกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินงานจัดการความรู้

กรมควบคุมโรค มีนโยบายในการจัดการความรู้ มีแนวทางการดำเนินงานของร่วมกัน หน่วยงานมีการร่วมคัดเลือกหัวข้อองค์ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานร่วมกัน ที่สำคัญผู้บริหารให้การสนับสนุน คณะทำงานและบุคลากรให้ความร่วมมือในการดำเนินการจัดการความรู้ของหน่วยงานอย่างจริงจัง

ปัญหา/อุปสรรค

ด้วยหน่วยงานมีภารกิจหลากหลาย ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนและกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการอย่างแท้จริง ซึ่งต้องมีการปรับหัวข้อความรู้ตามความเร่งด่วนของแต่ละช่วงเวลานั้นๆ อีกทั้งแต่ละกลุ่มงานมีการดำเนินงานที่หลากหลายซึ่งแฝงไปด้วยองค์ความรู้ แต่ยังขาดการบูรณาการร่วมกัน และยังไม่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และปฏิบัติอย่างแท้จริง

แนวทางการแก้ไข

๑. ต้องมีแผนสำรอง มีการประเมินติดตามสถานการณ์สม่ำเสมอและปรับแผนการดำเนินงานตามความเหมาะสม

๒. ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมทั้งหนังสือราชการ การติดป้ายประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของหน่วยงาน สรุปเอกสารการดำเนินงานแจ้งเวียนทุกกลุ่มงาน สรุปผลการดำเนินงานลงในเว็บไซต์ และในจุลสารฯ ของหน่วยงาน รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลการนำไปใช้เมื่อสิ้นปีงบประมาณ

๓. สร้างความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ให้เกิดความอยากที่จะจัดการความรู้ของหน่วยงาน โดยเฉพาะทีมคณะทำงานจัดการความรู้ของหน่วยงาน (KM Team) และจัดทำเป็นคู่มือการจัดการความรู้ ให้เป็นแนวทางการดำเนินงานต่อไป

ประมวลภาพกิจกรรมปีงบประมาณ ๒๕๕๙

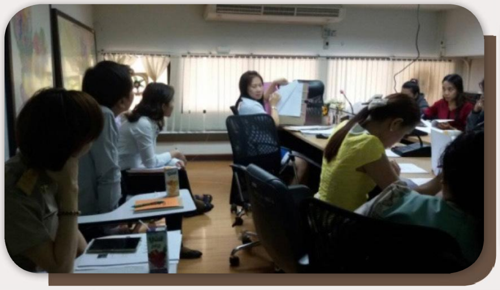

การดำเนินงานบริหารจัดการองค์กร ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ PMQA

กลุ่มพัฒนาวิชาการ กฎหมาย และองค์กร

หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ PMQA เป็นการสร้างความมั่นใจว่าองค์กรสามารถดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ส่งผลสัมฤทธิ์ในการป้องกันโรคและภัยสุขภาพได้อย่างแท้จริง มีระบบจัดการตามมาตรฐานที่กำหนด สามารถประเมินระดับคุณภาพของระบบบริหารจัดการองค์กรได้ เป็นข้อมูลใช้เพื่อการตัดสินใจเชิงนโยบายและการวางแผนในอนาคต ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากร โดยใช้กระบวนการประเมินมาตรฐานตามระบบมาตรฐานคุณภาพบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการดำเนินงานด้านนโยบาย พัฒนาองค์ความรู้ พัฒนาระบบการเฝ้าระวัง ดำเนินงานตรวจเตือน และประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการผลักดันกฎหมายลำดับรองเพื่อการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การดำเนินงานด้านสารสนเทศเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลการดำเนินงานรับเรื่องร้องเรียนตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในการขับเคลื่อนและเชื่อมโยงการดำเนินงานเริ่มตั้งแต่กลไกการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพบริหารจัดการระดับหน่วยงาน และแต่งตั้งคณะทำงานตามมาตรฐานรายหมวดเพื่อร่วมพัฒนาองค์กรตามเกณฑ์มาตรฐาน การให้ความสำคัญกับการประเมินตนเอง (self assessment) พร้อมทั้งกระตุ้น ขับเคลื่อนให้องค์กรเกิดการพัฒนาตามเกณฑ์พัฒนาคุณภาพ และการส่งผลงานเพื่อพิจารณารับรางวัลคุณภาพบริหารจัดการภาครัฐ และนำข้อเสนอแนะจากผู้ประเมินภายนอกมาพัฒนาปรับปรุงคุณภาพขององค์กรอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้หน่วยงานสามารถประเมินตนเอง และวางแผนพัฒนาการบริหารจัดการตามเกณฑ์คุณภาพระบบงานตามเกณฑ์การบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)

๒. เพื่อสนับสนุนและพัฒนาระบบการทำงานของสำนักงาน ให้สามารถเสนอผลงานเข้ารับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

ผลการดำเนินงาน

กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ทบทวนและจัดทำรายงานลักษณะสำคัญองค์กรของหน่วยงาน โดยดำเนินการทบทวนและแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมวด ๑ - ๗ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

๒. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างแนวคิดการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานระบบการบริหารจัดการองค์กร ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรมแคนทารี อยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อชี้แจงเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ ๒ (Fundamental Level Version ๒) ในการใช้ประเมินองค์กรด้วยตนเอง (Self Certify FL) หมวด ๑ - ๗ พร้อมทั้งจัดทำลักษณะสำคัญองค์กร(หมวด P) เพื่อทบทวนข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน โครงสร้าง และจำนวนบุคลากร สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ให้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมถึงการประเมินความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานกับผู้รับบริการ ส่วนราชการอื่น และประชาชนกลุ่มเป้าหมาย จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๕๐ คน

๓. จัดประชุมคณะทำงานฯ รายหมวด เพื่อจัดทำแผนปรับปรุงองค์กรของหน่วยงาน ตามโอกาสในการปรับปรุง (OFI) จากการประเมินตนเองตามเกณฑ์ Fundamental Level (FL) หมวด ๑ - ๖ และกำหนดผลลัพธ์ตัวชี้วัดความสำเร็จรายด้าน

๔. การสนับสนุนและการติดตามผลการดำเนินงาน ได้ผลลัพธ์ตามผลชี้วัด ดังนี้

หมวด ๑ มีการดำเนินงานครบทุกขั้นตอนตามแผนพัฒนาปรับปรุงองค์กร คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

* ผลคะแนนจากการประเมินผลคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช) เท่ากับ ๑๐๐ คะแนน คะแนน RM ๖ ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงาน (ITA) เท่ากับ ๑๐๐ คิดเป็นระดับ ๕

ผลสำเร็จ RM ๘ ร้อยละการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายภาพรวม เท่ากับร้อยละ ๑๐๐ คิดเป็นระดับ ๕

หมวด ๒ มีการดำเนินงานครบทุกขั้นตอนตามแผนพัฒนาปรับปรุงองค์กร คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

คะแนน RM ๑ ร้อยละความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการ คิดเป็นระดับ ๕

หมวด ๓ มีการดำเนินงานครบทุกขั้นตอนตามแผนพัฒนาปรับปรุงองค์กร คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน ๘ กลุ่มเป้าหมาย คะแนน RM ๓ ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเท่ากับ ๙๒.๗๕ คิดเป็นระดับ ๕

หมวด ๔ มีการดำเนินงานครบทุกขั้นตอนตามแผนพัฒนาปรับปรุงองค์กร คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ดำเนินกิจกรรมทบทวนปรับปรุงฐานข้อมูลที่ใช้ในการปฏิบัติงานในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ของหน่วยงานการปรับปรุงระบบฐานข้อมูล (IT) ระบบ Backbone online มีการจัดการความรู้ผ่านกิจกรรมถอดบทเรียน จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ เทคนิคการประสานโรงแรม เทคนิคการเขียนหนังสือราชการ เทคนิคการทำงานธุรการ หัวข้อ KM Talk จำนวน ๕ เรื่อง ได้แก่ การปฏิบัติเพื่อเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพ ๕ มิติ จากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเดินทางไปต่างประเทศ การประสานงานในวังและทำเนียบรัฐบาล การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย การพัฒนาทักษะการบังคับใช้กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมควบคุมโรค

หมวด ๕ มีการดำเนินงานครบทุกขั้นตอนตามแผนพัฒนาปรับปรุงองค์กร คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

การดำเนินการสำรวจความผูกพันของบุคลากรในสำนักฯ จำนวน ๒ ครั้ง ครอบคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ สรุปและจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันในองค์กร จัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานภายใต้โครงการสถานที่ทำงานน่าอยู่น่าทำงาน ดำเนินการตามแผน สรุป ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานในปีต่อไป คะแนน RM ๕ ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนฯ คิดเป็นระดับ ๕

หมวด ๖ มีการดำเนินงานครบทุกขั้นตอนตามแผนพัฒนาปรับปรุงองค์กร คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

มีกิจกรรมประชุมเพื่อทบทวนกระบวนการสำคัญตามประเด็นยุทธศาสตร์ของทุกกลุ่มงาน และการคัดเลือกกระบวนงานเพื่อนำมาจัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงาน จำนวน ๒๓ กระบวนงาน

คะแนน RM ๙ ร้อยละความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดของกระบวนการที่สำคัญคิดเป็นระดับ ๕

ตารางที่ ๕ ผลตามเกณฑ์การให้คะแนนเทียบกับร้อยละของผลสำเร็จตามเป้าหมายของตัวชี้วัด

มิติ หมวด ๗	ตัวชี้วัด (RM)	น้ำหนัก ของ RM (W๑-๖)	เกณฑ์การให้คะแนนเทียบกับร้อยละของผลสำเร็จ ตามเป้าหมายของตัวชี้วัด					คะแนนที่ได้ (SM)	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
			ระดับ ๑ (.๐๒ คะแนน)	ระดับ ๒ (๐.๔ คะแนน)	ระดับ ๓ (๐.๖ คะแนน)	ระดับ ๔ (๐.๘ คะแนน)	ระดับ ๕ (๑ คะแนน)		
๗.๑	RM1	๐.๑	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕	๑	๐.๑
๗.๒	RM3	๐.๓	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕	๑	๐.๓
๗.๓	RM5	๐.๒	๖๐	๗๐	๘๐	๙๐	๑๐๐	๑	๐.๒
๗.๔	RM6	๐.๒	๐-๑๙.๙๙ คะแนน	๒๐-๓๙.๙๙ คะแนน	๔๐-๕๙.๙๙ คะแนน	๖๐-๗๙.๙๙ คะแนน	๘๐-๑๐๐ คะแนน	๑	๐.๒
๗.๕	RM8	๐.๑	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕	๑๐๐	๑	๐.๑
๗.๖	RM9	๐.๑	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕	๑	๐.๑
		๑ คะแนน	ผลรวมคะแนนถ่วงน้ำหนัก						๑

ปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. มีงบประมาณการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

๒. ความต่อเนื่องของบุคลากรและทีมงานที่รับผิดชอบหลักในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพ เนื่องจากมีรายละเอียดในการปฏิบัติงานรวมถึงการรวบรวมข้อมูลและเชื่อมโยงสู่รูปธรรมการปฏิบัติงานประจำ

๓. ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานให้ความสำคัญกับการดำเนินงาน ฯ เพราะเป็นตัวชี้วัดของหน่วยงาน และกำหนดให้เชื่อมโยงสู่การประเมินผลการปฏิบัติงานรายบุคคล

๔. บุคลากรให้ความร่วมมือและให้ความสำคัญในการพัฒนาองค์กรตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

ปัญหาอุปสรรค

การกำหนดโครงสร้างของคณะทำงานรายหมวด กำหนดให้ประธานหมวดเป็นหัวหน้ากลุ่มหรือหัวหน้างานที่มีภารกิจตรงตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละหมวด ส่วนคณะทำงานจะถูกเสนอชื่อมาจากกลุ่มงานต่างๆ ซึ่งจะมีบทบาทเป็นแกนนำการทำงานของแต่ละหมวดของกลุ่มงานนั้นๆ ปัญหาที่พบคือ วัน เวลา เพื่อนัดหมายการประชุมให้ประธานและคณะทำงานอยู่ครบทุกคนตามองค์ประชุมจะทำได้ค่อนข้างยาก ภารกิจประจำของแต่ละคน งานจัดอบรม และการจัดประชุมต่างๆ ของกลุ่มงาน รวมถึงภารกิจของประธานแต่ละหมวด รวมถึงอาจมีภารกิจเร่งด่วน การมอบหมายไปราชการต่างหน่วยงาน ต่างจังหวัด การเชิญประชุมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นผลที่ทำให้การนัดประชุมทั้งประธานและคณะทำงานล่าช้า หรืออาจต้องเลื่อนการประชุม หรือปรับเปลี่ยนเวลาเพื่อประชุมคณะทำงานพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

๑. วางแผนการดำเนินงานที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน มีความสอดคล้อง และเชื่อมโยงกับกิจกรรมของสำนักงาน เพื่อเกิดจุดเชื่อมต่อของกิจกรรมตามแผนปรับปรุงองค์กร

๒. การแจ้ง ประสานนัดหมายล่วงหน้า และทบทวนกำหนดเวลาที่ชัดเจนก่อนการประชุมกับประธานแต่ละหมวด โดยชี้แจงเน้นความสำคัญกับเลขานุการของแต่ละหมวด

๓. กำหนดวันประชุมที่คณะทำงานทุกคน หรือคณะทำงานกึ่งหนึ่งสามารถเข้าร่วมการประชุมได้ เพื่อให้เป็นไปตามแผนปรับปรุงองค์กรที่กำหนด

๔. ในกรณีที่คณะทำงานไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ให้มีการมอบหมายผู้เกี่ยวข้องอื่นที่อยู่ในกลุ่มงานนั้น เข้าร่วมประชุมแทน

๕. การเหลื่อมเวลาประชุมให้สอดคล้องกับการประชุมที่เกี่ยวข้อง เช่น ประชุมคณะกรรมการบริหารในช่วงเช้า จะนัดหมายประชุมคณะทำงานหมวด ๑ ในช่วงบ่าย หรือ การประชุมหมวด ๑ และหมวด ๗ จะประชุมต่อเนื่องกัน เนื่องจากองค์ประกอบของคณะทำงานเป็นชุดเดียวกัน เพิ่มเติมเฉพาะผู้เกี่ยวข้องเท่านั้น

๖. ใช้สัมพันธ์ภาพส่วนตัวเพื่อนัดหมายเข้าร่วมการประชุม

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการ

๑. การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เป็นการดำเนินการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ และมอบให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐทุกคน โดยอาจจะให้เป็นตัวชี้วัดของบุคลากรในการประเมินการปฏิบัติราชการ เพื่อการพัฒนาคุณภาพขององค์กรให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

๒. ใช้ผลการดำเนินงานปรับปรุงองค์กรรายหมวดเป็นข้อมูลนำเข้าในการจัดทำแผนปฏิบัติการของหน่วยงานในปีถัดไป

โครงการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

กลุ่มพัฒนาวิชาการ กฎหมาย และองค์กร

หลักการและเหตุผล

ตลอดระยะเวลา ๘ ปี นับจากพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นมา เพื่อลดอัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน ลดปัญหาและผลกระทบ ทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ อันเกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ช่วยเสริมสร้างสุขภาพของประชาชนให้ตระหนักถึงโทษพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนช่วยป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้โดยง่าย สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติฯ พัฒนาอนุบัญญัติ กฎระเบียบย่อย เพื่อสนับสนุนการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้มีความครอบคลุม ทันต่อสถานการณ์ และรัดกุมมากยิ่งขึ้นควบคู่ไปกับการประชาสัมพันธ์สร้างความตระหนัก ปลูกจิตสำนึกใหม่ การมีส่วนร่วมพัฒนา และสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ และมีการร่างอนุบัญญัติใหม่เพิ่มเติม จึงต้องมีการทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการรับรู้รูปภาพป้ายโฆษณา การแก้ไขเพิ่มเติมนิยามที่ปรากฏในพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น การแก้ไขเพิ่มเติมวิธีการขายหรือลักษณะการขาย การแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ การกำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อสร้างแนวร่วมและสร้างกระแสสนับสนุนให้มีการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างจริงจัง ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎหมาย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร่วมกับบริษัท กลุ่มแอดวานซ์รีเสิร์ช จำกัด จึงได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นข้อความคำเตือนในฉลากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๒. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อร่างพระราชบัญญัติฯ และร่างอนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. เพื่อสำรวจการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายและผลการบังคับใช้กฎหมาย และช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียนกระทำผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

การดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร่วมกับบริษัทกลุ่มแอดวานซ์รีเสิร์ช จำกัด ได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยทำการสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง ๑๑-๖๐ ปี ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี ชลบุรี นครปฐม ราชบุรี เชียงใหม่ เชียงราย นครสวรรค์ นครราชสีมา อุบลราชธานี ขอนแก่น อุดรธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน ๓,๖๒๘ คน

ผลการดำเนินงาน

๑. ข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น ๓,๖๒๘ ราย พบว่า เป็นเพศหญิง ร้อยละ ๕๓.๒๐ และเพศชาย ร้อยละ ๔๖.๘๐ มีอายุ ๒๐-๒๙ ปี มากที่สุด ร้อยละ ๒๖.๓๐ มีการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับมัธยมศึกษา/ปวช./หรือเทียบเท่า ร้อยละ ๔๖.๙๑ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ ๓๒.๒๕ ส่วนใหญ่ไม่มีรายได้หลัก ร้อยละ ๔๑.๑๒ รองลงมามีรายได้ ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑๗.๓๖ มีสถานภาพปัจจุบันโสดมากที่สุด ร้อยละ ๕๓.๖๔ มีสัดส่วนการมีบุตรสูงสุด ๒ ราย ร้อยละ ๔๐.๗๘ ลักษณะที่พักอาศัยในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าของบ้าน ไม่มีภาระผ่อนชำระมากที่สุด ร้อยละ ๓๘.๕๙

๒. ผลการสำรวจพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ ๔๗.๒๗ เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งบางพื้นที่มีสัดส่วนการดื่มมากกว่าร้อยละ ๕๐ คือ เขตปริมณฑล (สมุทรปราการ นนทบุรี และปทุมธานี) ภาคกลาง และภาคเหนือ โดยจากจำนวนผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดังกล่าว ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดื่มลักษณะนานๆ ครั้ง

๓. ความคิดเห็นต่อโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งระบุภาพโฆษณาว่าเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยภาพที่กลุ่มตัวอย่างระบุว่าเป็นสินค้าประเภทเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มากกว่าร้อยละ ๙๐ เป็นภาพผลิตภัณฑ์ช้าง และภาพของผลิตภัณฑ์ลีโอ ทั้งสีสัน ตัวอักษร รูปภาพบุคคล/สัตว์ และเครื่องหมาย/สัญลักษณ์ ที่อยู่บนภาพโฆษณามีส่วนดึงดูดความสนใจให้เกิดความจดจำได้เช่นเดียวกัน รวมทั้งภาพโฆษณาผลิตภัณฑ์ช้าง และลีโอ เครื่องหมาย/สัญลักษณ์ ทำให้กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เหมือนกัน

๔. ความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฯ และร่างอนุบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับเห็นด้วยมาก ร้อยละ ๗๘.๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นจากการตอบข้อคำถามในส่วนของความคิดเห็นระดับ ๔-๕ คะแนน (เห็นด้วยมาก/มากที่สุด) ต่อความคิดเห็น

๔.๑ การผลักดันอนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากกับประเด็นการห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในร้านค้าหรือร้านอาหารในวันพระใหญ่ (มาฆบูชา วิสาขบูชา อาสาฬหบูชา เข้าพรรษา และออกพรรษา) ซึ่งเป็นวันห้ามขายด้วยมากที่สุด

๔.๒ การห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีการหรือลักษณะดังต่อไปนี้ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากกับการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษาในรัศมี ๓๐๐ เมตร มากที่สุด

๔.๓ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าการแสดงรูปภาพคำเตือนถึงโทษและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อการรับรู้โทษมากขึ้น รองลงมาคือ กำหนดให้มีการแสดงภาพคำเตือนบนฉลากของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประกอบภาพลักษณ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือภาพสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่มีส่วนทำให้กลุ่มตัวอย่างอยากซื้อและอยากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง

๔.๔ การค้าระหว่างประเทศต่อการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้สึกไม่เห็นด้วย หากมีการนำสินค้าประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาเจรจาการค้าระหว่างประเทศ และการนำเข้าภาษีสินค้าประเภทเครื่องดื่ม

๕. ผลสำรวจการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายและผลการบังคับใช้กฎหมาย และช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียนการกระทำผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พบว่าส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายและผลการบังคับใช้กฎหมาย โดยพบว่ามีถึง ๓ ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้มากกว่าร้อยละ ๙๐ ได้แก่ ประเด็นไม่สามารถขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา รองลงมาไม่สามารถดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในขณะขับขี่หรือโดยสารบนรถ และไม่สามารถขายดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ แต่มีเพียงประเด็นเดียวที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้ไม่ถึงครึ่งคือ ประเด็นไม่สามารถขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยวิธีการลด แลก แจก แถม เป็นประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้น้อยที่สุด การรับรู้ช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียนผู้กระทำผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่ามีช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียน กลุ่มเพศหญิงไม่ทราบว่ามีช่องทางการแจ้งร้องเรียนมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ไม่ทราบว่ามีช่องทาง

การแจ้งเรื่องร้องเรียนมากที่สุด อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างที่ทราบว่ามีช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียนการกระทำผิดส่วนใหญ่ยังไม่เคยแจ้งเรื่องร้องการกระทำผิดดังกล่าว และกลุ่มผู้ที่เคยแจ้งเรื่องร้องเรียนการกระทำผิดจะแจ้งผ่านศูนย์รับเรื่องร้องเรียนบุหรี่และสุรามากที่สุด รองลงมาคือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสายด่วนกรมควบคุมโรค ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งยังไม่รู้จักสถานที่บำบัดรักษาผู้มีปัญหาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่รู้จักสถานบำบัดรักษา หรือสมาชิกในครอบครัวที่รู้จักมากกว่าครึ่งไม่เคยเข้ารับการบำบัดรักษาปัญหาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๖. ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้จักสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยรู้จักผ่านสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองมาผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อสาธารณะ เช่น Facebook, Line, Instagram เป็นต้น ส่วนใหญ่พึงพอใจต่อการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รองลงมาคือ การนำเสนอข้อมูลข่าวสารการป้องกันและควบคุมโรคของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และด้านภาพลักษณ์ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรค ตามลำดับ และเมื่อนำมาวิเคราะห์ความสำคัญและความพึงพอใจที่มีต่อสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่าด้านการนำเสนอข้อมูลข่าวสารการป้องกันและควบคุมโรคของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นจุดแข็งของสำนักงาน ด้านการดำเนินงานต่อการป้องกันและการควบคุมโรคของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นคุณค่าเพิ่มของสำนักงาน และด้านภาพลักษณ์ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นจุดอ่อนที่สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ควรปรับปรุงด่วน

ปัจจัยความสำเร็จ

การได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลวิชาการและกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ปัญหาอุปสรรค

การเขียนข้อกำหนดโครงการ (TOR) จะต้องได้จากร่างแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งถ้าร่างแบบสอบถามฯ ไม่ชัดเจน จะทำให้ต้องแก้ไขข้อกำหนดโครงการ (TOR) ด้วย เพราะแบบสอบถามเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดในการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

การเขียนข้อกำหนดโครงการ (TOR) ที่ชัดเจนและตรงประเด็น จะทำให้ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการ

ได้ทราบถึงขั้นตอนการดำเนินงานสำรวจความคิดเห็นของประชาชน การเขียนข้อกำหนดโครงการ (TOR) การจัดทำแบบสอบถาม การออกสำรวจความคิดเห็นของประชาชนภาคสนาม การวิเคราะห์และสรุปข้อมูล

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (R2R)

กลุ่มพัฒนาวิชาการ กฎหมาย และองค์กร

หลักการและเหตุผล

การพัฒนางานประจำสู่การวิจัย (Routine to research : R2R) เป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ในการสังเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากงานประจำที่ปฏิบัติอยู่และพัฒนาต่อยอดเป็นงานวิจัย เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กล่าวได้ว่า R2R เป็นการผสมผสานระหว่างการพัฒนาคุณภาพการทำงานและการวิจัยที่เน้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ โดยมี ๔ ส่วนหลักที่สำคัญ คือ

๑) คำถามต้องมาจากปัญหาที่เกิดขึ้น

๒) คนทำวิจัยต้องเป็นคนที่กำลังเผชิญปัญหา

๓) ผลลัพธ์ที่ได้คือปัญหาได้รับการแก้ไข และเกิดการบริการที่ดีขึ้น

๔) สามารถนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ได้จริง

ที่ผ่านมา การพัฒนางานประจำให้เกิดเป็นงานวิจัยไม่ได้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในหน่วยงานและองค์การต่างๆ เนื่องจากบุคลากรคิดว่างานวิจัยเป็นงานที่ต้องทำโดยนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญระดับสูง รวมทั้งการศึกษาเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยเป็นสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อน จึงทำให้เกิดความกังวลไม่กล้าที่จะแก้ปัญหาต่างๆเพื่อให้เกิดคุณภาพด้วยการทำวิจัย จึงทำให้การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาในงานประจำไม่ได้นำมาพัฒนาต่อยอดไปเป็นงานวิจัย จึงขาดโอกาสในการพัฒนาคุณภาพงานด้วย Evidence base จากการวิจัยขาดโอกาสในการพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญในการวิจัย และขาดโอกาสในการนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์และเผยแพร่ในวงกว้าง

กลุ่มพัฒนาองค์กรและวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงได้จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย R2R โดยมุ่งเน้นบุคลากรภายในหน่วยงานที่สนใจเพื่อให้บุคลากรภายในหน่วยงานสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากงานที่ตนเองปฏิบัติเป็นประจำ สามารถต่อยอดเป็นงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทางวิชาการที่ต้องการได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยเบื้องต้น ทั้งในการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้

๒. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาจากงานประจำและพัฒนาเป็นงานวิจัยได้

๓. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนางานประจำของตนเองสู่งานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีผลงาน R2R ของสำนักคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างน้อย ๕ เรื่อง และสามารถนำผลงานนี้ไปใช้ประโยชน์ได้

การดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (R2R) โดยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ คือ

ระยะที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ – ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

หัวข้อ ความหมาย ปรัชญา ประเภท ขั้นตอนของการวิจัย การกำหนดขอบเขตและตัวแปร การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การเขียนโครงร่างการวิจัย

ระยะที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๔ – ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

หัวข้อ การสร้างเครื่องมือวิจัย การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒๕ – ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙

หัวข้อ การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ผลการดำเนินงาน

บุคลากรสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สามารถผลิตผลงานวิจัย R2R ได้ทั้งหมด ๑๘ เล่ม รายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๒. ความพึงพอใจต่อการให้บริการของงานการเงินและบัญชี ของผู้รับบริการในสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๓. ความพึงพอใจต่อการให้บริการของงานพัสดุ ของผู้รับบริการในสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๔. ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะด้านการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๕. ความพึงพอใจต่อการสนับสนุนแนวทางการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา ของเครือข่ายเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

๖. ความพึงพอใจของภาคีเครือข่ายต่อการสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๗. การมีส่วนร่วมในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชุมชน ณ ตำบลนำร่อง ๓ แห่ง (ตำบลห้วยแห้ง ตำบลวังหิน และ ตำบลการุ้ง) อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี

๘. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการใช้หลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างศักยภาพภาคีเครือข่ายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับเยาวชน ก่อนเรียนและหลังเรียน ของโรงเรียนบางน้ำเปรี้ยววิทยา จังหวัดฉะเชิงเทรา

๙. การศึกษาภาพลักษณ์องค์กรของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๑๐. การศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินโครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพเพื่อลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในตำบลนำร่อง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี

๑๑. การศึกษาความคาดหวังต่อการสร้างมาตรการชุมชนของผู้นำชุมชน ณ ตำบลนำร่อง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี

๑๒. การเปรียบเทียบการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลของประชากรไทย อายุ ๑๑ - ๖๐ ปี

๑๓. การประเมินการมีส่วนร่วมต่อกระบวนการจัดการความรู้ของหน่วยงาน

๑๔. การพยากรณ์แนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปี ๒๕๕๗

๑๕. การประเมินผลโครงการการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (R2R) ของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๑๖. การศึกษาปัจจัยทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรี

๑๗. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อข้อความคำเตือนบนฉลากของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๑๘. การศึกษาความสัมพันธ์ ความรู้ เจตคติ และการนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในระเบียบวิธีวิจัยพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย ได้อย่างถูกต้อง

๒. ผู้เข้ารับการอบรม สามารถแนะนำให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำผลงานวิจัยแก่บุคลากรคนอื่นๆ ที่สนใจได้

๓. สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้รับประโยชน์จากผลงานที่เกิดขึ้นในด้านการนำมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาองค์กร

ข้อเสนอแนะ

๑. เนื่องจากการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (R2R) บุคลากรบางส่วนของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในเรื่องระเบียบวิธีการวิจัย หน่วยงานควรจัดตั้งทีมงานที่ให้คำปรึกษาเรื่องการทำวิจัย (R2R) รวมไปถึงการให้ข้อชี้แนะต่างๆ

๒. การให้คำแนะนำหรือการกระตุ้นให้บุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ค้นหาปัญหาและอุปสรรคจากการทำงาน หรือรวมไปถึงการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆหรือวิธีการใหม่ๆ ถือเป็นการสนับสนุนให้เกิดการปรับเปลี่ยนและการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

รายงานพยากรณ์โรคและภัยสุขภาพ

กลุ่มพัฒนาวิชาการ กฎหมาย และองค์กร

หลักการและเหตุผล

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นสารเสพติดที่คนนิยมดื่มกันทั่วโลก ประชากรส่วนใหญ่ในโลกไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือดื่มเพียงเล็กน้อย แต่ก็มีประชากรที่ดื่มหนัก ดื่มเป็นประจำ ทำให้เกิดปัญหาต่างๆมากมาย ทั้งปัญหาด้านสุขภาพและปัญหาสังคม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มโอกาสในการเกิดโรค และการบาดเจ็บมากกว่า ๒๐๐ ชนิด เช่น โรคซึมเศร้า โรคจิตหลอน/ประสาทหลอน โรคเบาหวาน โรคตับอักเสบ โรคตับแข็ง โรคพิษสุราเรื้อรัง มะเร็งตับ มะเร็งกระเพาะอาหาร โรคลมชัก การทำร้ายร่างกาย การบาดเจ็บ และอุบัติเหตุจราจร เป็นต้น จากการสำรวจข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในรอบ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๕๔ - ๒๕๕๗) ที่ผ่านมา พบว่า อัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยในปี ๒๕๕๔ สัดส่วนของประชากรอายุมากกว่า ๑๕ ปี ที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ ๑๒ เดือนที่ผ่านมา (เรียกว่า“นักดื่มปัจจุบัน”) คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕ หรือประมาณ ๑๗ ล้านคน ในขณะที่ปี ๒๕๕๗ สัดส่วนดังกล่าวเท่ากับร้อยละ ๓๒.๓ หรือประมาณ ๑๗.๗ ล้านคน เท่ากับว่ามีประชากรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นประมาณ ๗ แสนคน ในภาพรวมประชากรหญิงมีแนวโน้มจะเป็นนักดื่มสูงขึ้น มีสัดส่วนนักดื่มเพิ่มขึ้น จากร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๔ มาเป็นร้อยละ ๑๒.๙ ในปี ๒๕๕๗ ในขณะที่ประชากรชายมีแนวโน้มจะเป็นนักดื่มลดลง จากร้อยละ ๕๓.๔ มาเป็นร้อยละ ๕๒.๙ ในช่วงปี ๒๕๕๔ – ๒๕๕๗ แนวโน้มอายุเฉลี่ยตอนเริ่มดื่มของนักดื่มไทยเพิ่มสูงขึ้นเล็กน้อย โดยนักดื่มเพศชายมีแนวโน้มเริ่มดื่มเร็วขึ้น จาก ๑๙.๕ ปี เป็น ๑๙.๓ ปี แต่นักดื่มเพศหญิงมีแนวโน้มในการเริ่มดื่มช้าลง จาก ๒๔.๙ ปี เป็น ๒๕.๔ ปี ในปี ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๗ ตามลำดับ กลุ่มประชากรที่เพิ่งเริ่มดื่มมากที่สุดในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา คือ วัยรุ่น อายุ ๑๕ – ๑๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๖ ของประชากรที่เพิ่งเริ่มดื่มทั้งหมด

จากข้อมูลปริมาณการจำหน่ายและนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมสรรพสามิต พบว่าปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อหัวประชากรมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจนถึงปี ๒๕๕๖ และลดลงเล็กน้อยในปี ๒๕๕๗ โดยเครื่องดื่มประเภทเบียร์และไวน์สูงขึ้นทั้งปริมาณและสัดส่วนจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท การบริโภคสุรากลั่นลดลงทั้งปริมาณและสัดส่วนจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท และที่น่าสังเกตคือ ประชาชนไทยมีการเปลี่ยนแปลงรสนิยมต่อประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างชัดเจนตลอดช่วงเวลาที่มีข้อมูลปริมาณการบริโภคแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ไม่เพิ่มขึ้น เมื่อคิดเป็นปริมาณการบริโภคแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ต่อหัวประชากรต่อปี (Annual Per Capita Consumption: APC) พบว่าปริมาณการบริโภคแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ไม่เพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มที่จะคงที่ ประมาณ ๖.๗ ถึง ๖.๙ ลิตรต่อคนต่อปี เมื่อคิดจากจำนวนประชากรไทยวัยผู้ใหญ่ (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) ทั้งประเทศ ซึ่งน่าจะมีสาเหตุหลักจากการเปลี่ยนแปลงรสนิยมไปดื่มเครื่องดื่มที่มีความเข้มข้นแอลกอฮอล์ที่ต่ำลง

ปัญหาและผลกระทบอันสืบเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้ภาครัฐจำเป็นต้องใช้มาตรการทางกฎหมายเข้ามาควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งครอบคลุมมาตรการต่างๆทั้งการควบคุมช่องทางการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และสื่อสารการตลาด การจำกัดอายุผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การกำหนดวัน-เวลาจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมไปถึงการกำหนดสถานที่ห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

วัตถุประสงค์

เพื่อพยากรณ์แนวโน้มการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปี ๒๕๕๙

การดำเนินงาน

พยากรณ์แนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS Statistics วิเคราะห์แบบ Simple seasonal และใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในการคาดการณ์

ผลการดำเนินงาน

จากการวิเคราะห์โดยวิธีปรับเรียบแบบ exponential smoothing additive เมื่อศึกษาข้อมูลย้อนหลังปี ๒๕๔๙-๒๕๕๘ พบว่าปี ๒๕๕๕ มียอดปริมาณจำหน่ายและผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศ จำนวน ๒,๙๓๐.๗๑ ล้านลิตร โดยในเดือนเมษายน มียอดปริมาณจำหน่ายและผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศมากที่สุด จำนวน ๒๖๖.๕๘ ล้านลิตร คาดว่าในปี ๒๕๕๙ ยอดปริมาณจำหน่ายและผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศน่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นประมาณ ๒,๗๑๔.๔๐ ล้านลิตร เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๘ ที่มียอดปริมาณจำหน่ายและผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศ ๒,๖๖๐.๓๓ ล้านลิตร คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๓ ซึ่งผลสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี ๒๕๕๘ พบว่าประชากรอายุ ๖ ปีขึ้นไป มีการใช้อินเทอร์เน็ต ๒๔.๖ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๓ ของประชากร กลุ่มอายุเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๓.๔ จากปี ๒๕๕๗ โดยการใช้อินเทอร์เน็ตมีแนวโน้มใช้ผ่านโทรศัพท์มือถือ (สมาร์ทโฟน) มากกว่าคอมพิวเตอร์ที่มีสัดส่วนผู้ใช้คอมพิวเตอร์ลดลง ทำให้ธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใช้ช่องทางนี้เป็นสื่อในการสื่อสารกับผู้บริโภคโดยตรง

ปัญหา/อุปสรรค

การขอความอนุเคราะห์ข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความล่าช้า เนื่องจากต้องมีการรวบรวมข้อมูล และเสนอผู้บริหารตามขั้นตอน จึงทำให้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลช้าตามไปด้วย

แผนภูมิที่ ๒ ปริมาณจำหน่ายและผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศจำแนกรายเดือน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๙-๒๕๕๘ และค่าพยากรณ์ในปี ๒๕๕๙ เปรียบเทียบขอบบน-ล่าง ของช่วงความเชื่อมั่น ร้อยละ ๙๕

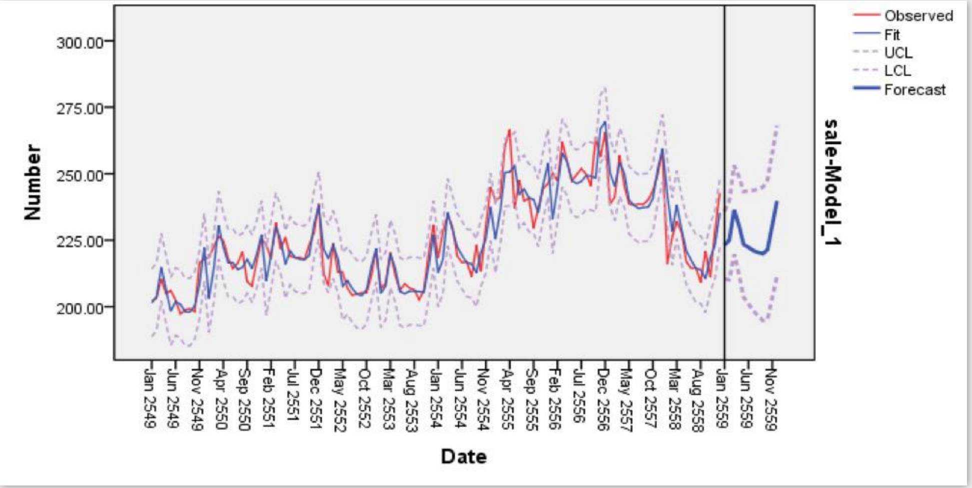

วิเคราะห์ข้อมูลโดย : สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ข้อเสนอแนะ

ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรขับเคลื่อนมาตรการควบคุมการโฆษณาทุกรูปแบบ (Total Advertising Ban) เนื่องจากประเทศไทยประกาศใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็ยังอาศัยช่องโหว่ของกฎหมายหาช่องทางโฆษณาประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารไปสู่ผู้บริโภค ประกอบกับมาตรการควบคุมตนเอง (Self-regulation) ของธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่มีประสิทธิภาพ ธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สร้างมาตรการให้ผู้เข้าชมเว็บไซต์ระบุข้อมูลเกี่ยวกับอายุก่อนเข้าชมเว็บไซต์เพื่อป้องกันผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี เข้าถึงข้อมูลของธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่มาตรการนี้ก็ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงเนื่องจากผู้ใช้งานอาจไม่ระบุอายุหรือวันเดือนปีเกิดที่แท้จริง นอกจากนั้นในกรณีของสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ค แฟนเพจ ก็ไม่มีมาตรการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างชัดเจน ในขณะที่เฟซบุ๊คเป็นสื่อออนไลน์ จากสถิติพบว่ากลุ่มเยาวชนใช้งานมากที่สุด ดังนั้นการสื่อสารการตลาดผ่านสื่อออนไลน์จึงกลายเป็นเครื่องมือการสื่อสารการตลาดเพื่อเข้าถึงกลุ่มนักดื่มหน้าใหม่อย่างง่ายดาย

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการ

ได้เรียนรู้วิธีการพยากรณ์โรคและภัยสุขภาพ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาใช้วางแผนในการดำเนินงานด้านการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

โครงการพัฒนากระบวนงานสำคัญด้านเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และภัยสุขภาพจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กลุ่มพัฒนาวิชาการ กฎหมาย และองค์กร

หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหนึ่งในกำกับดูแลของกรมควบคุมโรค มีบทบาทในการดำเนินงานด้านนโยบาย พัฒนาองค์ความรู้ พัฒนาระบบการเฝ้าระวัง ดำเนินงานตรวจเตือน และประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการผลักดันกฎหมายลำดับรอง เพื่อการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้มีการกำหนดโครงสร้างภายในแบ่งตามภารกิจงานเป็นรายกลุ่ม การดำเนินงานด้านสารสนเทศเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลการดำเนินงานรับเรื่องร้องเรียนตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยให้ความสำคัญในการกำหนด การออกแบบ และการจัดการกระบวนการที่สร้างคุณค่าและกระบวนการสนับสนุนอันจะส่งผลถึงประสิทธิภาพ และคุณค่าของผลผลิตและบริการที่ส่งมอบให้แก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) ภายใต้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทั้งวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ภารกิจ และอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มีการจัดทำกระบวนการในการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) จากกระบวนการสำคัญ ได้แก่ กระบวนการสร้างคุณค่า และกระบวนการสนับสนุน โดยเริ่มดำเนินการอย่างชัดเจน เมื่อปี ๒๕๕๘ มีการสร้างการเรียนรู้และจัดทำกระบวนการ เพื่อเป็นการทบทวนและพัฒนาต่อยอดกระบวนการให้มีความชัดเจน สามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของแต่ละกลุ่มงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อทบทวนการออกแบบกระบวนงานของหน่วยงาน

๒. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับปรุงกระบวนงานให้มีประสิทธิภาพและทันสถานการณ์

การดำเนินงาน

จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนากระบวนงานสำคัญด้านการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระหว่างวันที่ ๒๕ – ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมคลาสสิค คามิโอ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๓๙ คน เพื่อเป็นการทบทวนและพัฒนาต่อยอดกระบวนการให้มีความชัดเจน สามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของแต่ละกลุ่มงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนายแพทย์สมาน ฟูตระกูล ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นประธานในการประชุม และได้รับเกียรติจากอาจารย์ณัฐพัชร์ ล้อประดิษฐ์พงษ์ เป็นวิทยากร ให้ความรู้

ผลการดำเนินงาน

มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของกระบวนการหลักของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน ๒๓ เรื่อง ดังนี้

๑. กระบวนการสร้างคุณค่า

1) กระบวนการจัดทำแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
2) กระบวนการจัดทำกฎกระทรวง
3) กระบวนการจัดทำประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
4) กระบวนการจัดทำประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
5) กระบวนการจัดทำประกาศ/ระเบียบ/คำสั่งกรมควบคุมโรค
6) กระบวนการจัดทำประกาศแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่
7) กระบวนการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (R2R)
8) กระบวนการจัดทำผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน
9) กระบวนการพยากรณ์โรคและภัยสุขภาพ
10) กระบวนการตอบโต้ข่าวภาวะฉุกเฉิน
11) กระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพเพื่อควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
12) กระบวนการสร้างและพัฒนาภาคีเครือข่าย
13) กระบวนการลงพื้นที่ตรวจเตือนประชาสัมพันธ์
14) กระบวนการเปรียบเทียบคดีความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. กระบวนการสนับสนุน

15) กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล
16) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
17) กระบวนการการเงินและบัญชี
18) กระบวนการธุรการ
19) กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ
20) กระบวนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการหน่วยงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)
21) กระบวนการพัฒนาบุคลากร
22) กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
23) กระบวนการจัดการความรู้ของหน่วยงาน

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. การเขียนกระบวนงานแต่ละกระบวนงาน ได้รับความร่วมมือจากผู้ปฏิบัติงานจริง ทำให้ทราบสถานการณ์ ขั้นตอนรายละเอียดการปฏิบัติงานที่เป็นปัจจุบัน

๒. ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรที่ปฏิบัติงานภายในสำนักงาน ในการเขียนรายละเอียดขั้นตอนการทำงานตามแบบฟอร์มที่กำหนด ซึ่งมีรายละเอียดค่อนข้างมาก ทำให้มีเอกสารที่มีรายละเอียดเพียงพอเพื่อเป็นข้อมูลนำเข้าประกอบการพิจารณาของแต่ละกระบวนงาน

๓. ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพกระบวนการปฏิบัติงาน โดยสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง

ปัญหาอุปสรรค

เนื่องจากการกิจของสำนักงานฯ มีบริบทที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามมาตรการทางกฎหมาย ทำให้กระบวนงานทางกฎหมายของสำนักงานฯ จำเป็นต้องอ้างอิงกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

ควรให้นิติกรของสำนักงานฯ ได้เข้าร่วมการประชุม ซึ่งรวมถึงนิติกรภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจากโครงการของสำนักงานกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการ

การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ต้องเริ่มเขียนจากการปฏิบัติงานจริง การมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อทำให้กระบวนงานมีความครบถ้วน โดยต้องปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนงานอย่างต่อเนื่องให้ทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลง และต้องมีการกำหนดมาตรฐานควบคุมการปฏิบัติงานเพื่อให้มีมาตรฐานมากขึ้น

โครงการพัฒนาและยกระดับศักยภาพบุคลากรตามสมรรถนะและมาตรฐานที่กำหนด

กลุ่มพัฒนาวิชาการ กฎหมาย และองค์กร

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีสาระสำคัญในการปรับปรุงระบบบริหารข้าราชการพลเรือนให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับภารกิจและการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการพัฒนาและแสดงสมรรถนะที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ได้รับค่าตอบแทนที่เป็นระบบ สอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานและส่งเสริมให้ข้าราชการมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิต มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐและประเทศชาติ การดำเนินงานของกรมควบคุมโรค ส่วนหนึ่งถูกขับเคลื่อนไปโดยตรงต่อกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการ คือประชาชน อีกส่วนหนึ่งขับเคลื่อนผ่านกลุ่มเครือข่ายที่ทำงานด้วยกันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ขึ้นมา ทั้งในส่วนกลาง เขต จังหวัด และอำเภอ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ภายใต้กรมควบคุมโรค รับผิดชอบแผนงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกจากจะส่งผลกระทบต่อตัวผู้บริโภค โดยอาจก่อให้เกิดโรคภัยกว่า ๖๐ ชนิด เช่น โรคตับแข็ง โรคความผิดปกติทางจิต โรคมะเร็ง โรคหัวใจและหลอดเลือด เป็นต้น ยังส่งผลกระทบต่อครอบครัว บุคคลรอบข้าง ชุมชน สังคม และประเทศอีกด้วย จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดบทบาทภารกิจในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สอดคล้องกันตั้งแต่ระดับส่วนกลาง สคร. และจังหวัด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิผลสูงสุด การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จำเป็นที่หน่วยงานทุกระดับจะต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่การจัดทำคำบรรยายลักษณะงานในทุกระดับทั้งในส่วนกลาง จังหวัด อำเภอ จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คำบรรยายลักษณะงาน (Job Description) หมายถึง เอกสารแสดงหน้าที่ความรับผิดชอบขอบเขตของงานแต่ละตำแหน่ง โดยเปรียบเสมือนป้ายชี้ทางในการปฏิบัติงานของบุคลากรแต่ละตำแหน่งงานในหน่วยงาน ช่วยกำหนดแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงงาน ซึ่งคำบรรยายลักษณะงาน (Job Description) เป็นเครื่องมือสำคัญของหน่วยงาน เพื่อให้องค์กรมีความสะดวกในการศึกษางานของแต่ละตำแหน่งงานให้เกิดความชัดเจน สอดคล้องกับบทบาทภารกิจ และช่วยปรับปรุงวิธีการทำงาน

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นหน่วยงานในกำกับดูแลของกรมควบคุมโรค จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาและยกระดับศักยภาพบุคลากรตามสมรรถนะและมาตรฐานที่กำหนด เพื่อยกระดับศักยภาพของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตอบสนองต่อพันธกิจของสำนักงานฯ บรรลุจุดมุ่งหมายตามวิสัยทัศน์และนโยบายกรมควบคุมโรค สอดคล้องกับแนวทางของสำนักงาน ก.พ. ที่ได้กำหนดมาตรฐานและแนวทางการกำหนดความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นไป และปรับเปลี่ยนระบบการพัฒนาบุคลากรบนพื้นฐานของความสามารถเชิงสมรรถนะต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรในองค์กรตามมาตรฐานที่กรมควบคุมโรคกำหนด
๒. เพื่อจัดทำคำบรรยายลักษณะงาน (Job Description) ของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการดำเนินงาน

๑. ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสมรรถนะตามส่วนที่ขาดและตามสายงาน ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรม ทีเคพาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๔๗ คน ในหัวข้อ เทคนิคการบริหารเวลาและการวางแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับเกียรติจาก อาจารย์พัชรี แช่มช้อย จากบริษัทฝึกอบรมและสัมมนาคิดดี จำกัด เป็นวิทยากรให้ความรู้

๒. ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสมรรถนะตามส่วนที่ขาดและตามสายงาน ครั้งที่ ๒ เรื่องการบริหารแผนงาน/โครงการและการติดตามประเมินผล วันที่ ๑๓ - ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ เทวัญดารา บีช วิลล่า กุยบุรี ประจวบคีรีขันธ์ มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๔๖ คน เพื่อการบริหารแผนงาน/โครงการ และการติดตามประเมินผล จัดทำคำบรรยายลักษณะงาน (Job Description) โดยนายแพทย์สมาน ฟูตระกูล ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นประธาน และได้รับเกียรติจากอาจารย์ณัฐพัชร ล้อประดิษฐ์พงษ์ เป็นวิทยากรให้ความรู้

ปัญหาอุปสรรค

๑. บุคลากรของสำนักงานฯ มีความสับสนในการกรอกคะแนนลงแบบฟอร์ม IDP กับ PMS online

๒. การจัดเวลาในการอบรมเนื่องจากภาระงานมีมาก

ข้อเสนอแนะ

๑. กรมควบคุมโรค ควรคิดคะแนนสมรรถนะ ใน IDP และ PMS online ให้เป็นรูปแบบเดียวกัน

๒. สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีการสอนงานให้กับบุคลากรใหม่หลายวิธี เช่น การเรียนรู้จากงาน การมอบหมายงาน หรือพี่สอนน้อง ร่วมกับการหาวิทยากรมาให้ความรู้

๓. พยายามจัดเวลาในการอบรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและสายงาน เช่น นิติกร ต้องไม่จัดการอบรมช่วงเทศกาลหรือช่วงที่มีการออกตรวจเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมาย

๔. ส่งเสริมสร้างความเข้าใจแก่บุคลากร ให้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะ

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการ

บุคลากรของหน่วยงานมีความรู้เข้าใจในสมรรถนะหลักและสมรรถนะตามสายงานในบางสมรรถนะ และสามารถใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคลระดับกรม (DPIS) และการประเมินผลการปฏิบัติราชการผ่านระบบออนไลน์ (PMS Online) ด้วยตนเอง

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสมรรถนะตามส่วนที่ขาดและตามสายงาน
ครั้งที่ ๑ เรื่องเทคนิคการบริหารเวลาและการวางแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ
วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมทีเค พาเลซ แอนด์คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสมรรถนะตามส่วนที่ขาดและตามสายงาน
ครั้งที่ ๒ เรื่องการบริหารแผนงาน/โครงการ และการติดตามประเมินผล
วันที่ ๑๓-๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ เทวัญดารา บีช วิลล่า กุยบุรี ประจวบคีรีขันธ์

การพัฒนากฎหมายเพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กลุ่มพัฒนาวิชาการ กฎหมาย และองค์กร

หลักการและเหตุผล

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชากร สังคมและเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม ทั้งนี้ เนื่องจากแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ก่อให้เกิดภาระโรค และนำไปสู่การสูญเสียสุขภาวะของประชากร นำไปสู่การก่ออาชญากรรม อุบัติเหตุ ความรุนแรงในครอบครัว และความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากค่าใช้จ่ายในการบริโภคและค่ารักษาพยาบาล จากสถิติพบว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประชากรไทยยังคงมีปริมาณมาก และเริ่มมีนักดื่มหน้าใหม่ที่เป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนเพิ่มสูงขึ้น แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง แต่ก็ยังไม่สามารถควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เท่าที่ควร ทั้งนี้ มีสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งอันเนื่องมาจากกฎหมายที่มีอยู่ไม่ครอบคลุมบริบทของการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เท่าที่ควร ทั้งการเข้าถึงในมิติด้านสถานที่ วันเวลา บุคคล และอิทธิพลที่ครอบงำเหนือจิตใจ เช่น การโฆษณา เป็นต้น ประกอบกับสถานการณ์ปัจจุบัน การตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้กฎหมายและอนุบัญญัติที่ตราขึ้นนั้นอาจไม่สามารถบังคับใช้ได้ทันท่วงทีกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น จึงต้องจัดทำโครงการพัฒนากฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น สามารถนำไปบังคับใช้ได้จริง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่มุ่งคุ้มครองสุขภาพของประชาชน ป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ ตลอดจนลดผลกระทบและความสูญเสียจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่ออำนวยการให้คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ได้ดำเนินการกลั่นกรองและผลิตมาตรการต่างๆ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กลั่นกรอง และนำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติต่อไป

๒. เพื่ออำนวยการให้คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มีการเสนอนโยบาย แผนงานและการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกี่ยวกับมาตรการด้านภาษี รวมทั้งมาตรการต่างๆในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ

๓. เพื่ออำนวยการและประสานงานในคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ ได้มีการกำหนดนโยบาย มาตรการต่างๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อรัฐมนตรี

๔. เพื่อจัดทำร่างกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบตามมาตราต่างๆ ที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๕. เพื่อปรับแก้ไขร่างกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบตามที่คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ ได้พิจารณาให้แก้ไขปรับปรุง

ผลการดำเนินงาน

ในปี ๒๕๕๙ มีการผลักดันอนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.๒๕๕๑ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีการจัดประชุมคณะอนุกรรมการร่างกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

การจัดประชุมคณะอนุกรรมการร่างกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีการดำเนินการจัดประชุมทั้งสิ้น ๗ ครั้ง

๑. ประชุมคณะอนุกรรมการร่างและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายหรืออนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อาคาร ๓ ชั้น ๑ กรมควบคุมโรค จังหวัดนนทบุรี

๒. ประชุมคณะอนุกรรมการร่างและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายหรืออนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อาคาร ๓ ชั้น ๑ กรมควบคุมโรค จังหวัดนนทบุรี

๓. ประชุมคณะอนุกรรมการร่างและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายหรืออนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อาคาร ๓ ชั้น ๑ กรมควบคุมโรค จังหวัดนนทบุรี

๔. ประชุมคณะอนุกรรมการร่างและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายหรืออนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อาคาร ๓ ชั้น ๑ กรมควบคุมโรค จังหวัดนนทบุรี

๕. ประชุมคณะอนุกรรมการร่างและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายหรืออนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อาคาร ๓ ชั้น ๑ กรมควบคุมโรค จังหวัดนนทบุรี

๖. ประชุมคณะอนุกรรมการร่างและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายหรืออนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมรอยัล ริเวอร์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

๗. ประชุมคณะอนุกรรมการร่างและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายหรืออนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ วันที่ ๒๔-๒๕ กันยายน ๒๕๕๙ ณ โรงแรมทีเค พาเลซ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

ร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของอนุกรรมการร่างและแก้ไข ปรับปรุง กฎหมายหรืออนุบัญญัติ ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๑. ร่างระเบียบกรมควบคุมโรค ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. .....

๒. ร่างประกาศกรมควบคุมโรค เรื่อง หลักเกณฑ์การแบ่งเงินรางวัลหรือวิธีปฏิบัติในการจ่ายเงินและแบบขอรับเงินสินบนรางวัลตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ....

๓. ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวิธีการหรือลักษณะการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิคส์ พ.ศ. ....

อนุบัญญัติที่ลงนามและมีผลใช้บังคับในปี ๒๕๕๙

๑. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

ผลการดำเนินงานที่บรรลุเป้าหมาย

จากการประชุมคณะอนุกรรมการร่างและแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย หรืออนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีคณะกรรมการเข้าร่วมประชุมเกินกึ่งหนึ่งทุกครั้ง

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการ

ปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นกฎหมายกรณีความผิดเกี่ยวกับฉลากของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้รับการพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตามกฎหมายและตัดสินการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และได้เรียนรู้เกี่ยวกับกฎหมายหลายๆฉบับ ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.๒๕๕๑ เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการออกมาตรการในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การจัดทำคู่มือกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับประชาชน)

กลุ่มพัฒนาวิชาการ กฎหมาย และองค์กร

หลักการและเหตุผล

จากการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้จัดทำคู่มือแนวทางและคำอธิบายพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.๒๕๕๑ โดยได้จัดทำหนังสือกฎหมายสุรา=ยาสามัญประจำบ้าน ไปแล้วเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๕ ปรากฏว่าได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีด้วยเนื้อหาที่อ่านและเข้าใจง่าย จึงเหมาะแก่การแจกจ่ายให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป รวมถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง แต่เนื่องจากปัจจุบันได้มีเนื้อหาและอนุบัญญัติที่ออกมาใหม่เพิ่มเติมจำนวนหลายฉบับ จึงได้จัดทำหนังสือ กฎหมายสุรา=ยาสามัญประจำบ้าน ขึ้นใหม่ โดยเพิ่มเติมเนื้อหาให้เป็นปัจจุบันจากหนังสือเล่มเดิม และดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนและพนักงานเจ้าหน้าที่รับทราบกฎหมายที่ออกมาใหม่และสามารถปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เยาวชน และประชาชนทั่วไป มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้อย่างถูกต้อง

ผลการดำเนินงาน

จัดประชุมคณะทำงานเพื่อจัดทำหนังสือการ์ตูน (สำหรับเจ้าหน้าที่และประชาชนทั่วไป) จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

๑. ประชุมคณะทำงานจัดทำหนังสือการ์ตูน (สำหรับเจ้าหน้าที่และประชาชนทั่วไป) ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙

๒. ประชุมคณะทำงานจัดทำหนังสือการ์ตูน (สำหรับเจ้าหน้าที่และประชาชนทั่วไป) ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

๓. ประชุมคณะทำงานจัดทำหนังสือการ์ตูน (สำหรับเจ้าหน้าที่และประชาชนทั่วไป) ครั้งที่ ๓ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙

ได้หนังสือ กฎหมายสุรา=ยาสามัญประจำบ้าน เพื่อแจกจ่ายให้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่

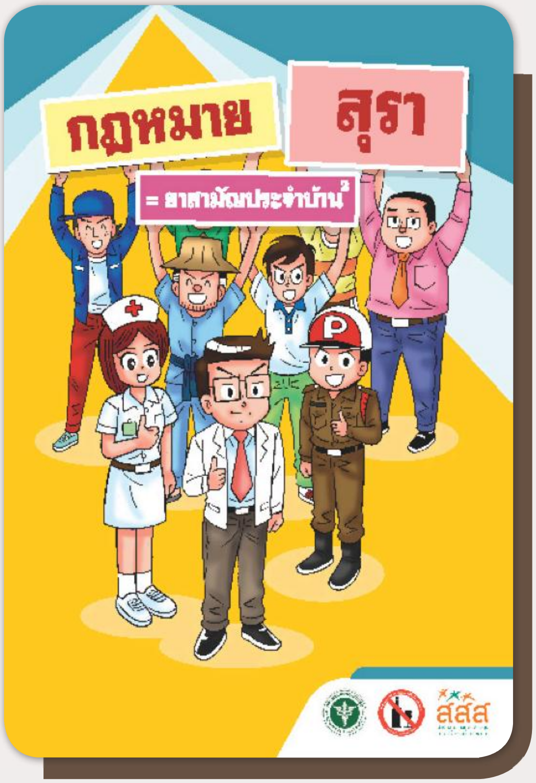

ผลการดำเนินงานที่บรรลุเป้าหมาย

กลุ่มลูกค้าหรือกลุ่มผู้ใช้หนังสือคู่มือกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับประชาชน) ประกอบด้วย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานป้องกันควบคุมโรค สำนักงานเขต ตำรวจภูธรจังหวัด ตำรวจนครบาล มีความต้องการหนังสือการ์ตูนเพิ่มมากขึ้น และมีความพึงพอใจในภาพรวม ร้อยละ ๙๕.๕๐

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการ

ประชาชน และเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่พึงพอใจสื่อที่มีภาพประกอบกับข้อความ เพื่อง่ายต่อการทำความเข้าใจ ทั้งนี้ การจัดทำหนังสือคู่มือต่างๆ นั้น ยังเหมาะสมต่อการแจกจ่ายให้กับเด็กและเยาวชน เนื่องจากมีขนาดกะทัดรัด พกพาง่าย ข้อความมีสีสันสดใสน่าอ่าน ภาพการ์ตูนมีสีสันสวยงาม และสื่อความหมายเข้าใจได้ง่าย ทำให้ประชาชนหันมาให้ความสนใจกับข้อกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มมากขึ้น

การประชุมวิชาการเรื่องแนวทางการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา

กลุ่มเฝ้าระวัง บังคับใช้กฎหมาย และคดีพิเศษ

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตราขึ้นโดยมีเจตนารมณ์เพื่อมุ่งลดปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากโทษและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งด้านสุขภาพ ครอบครัว อุบัติเหตุ และอาชญากรรม โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวได้วางมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้หลายมาตรการ อาทิ มาตรการควบคุมสถานที่จำหน่ายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการควบคุมวันจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการควบคุมลักษณะและวิธีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ทั้งนี้ หลังจากที่พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการชี้แจงกฎหมายให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายอย่างถูกต้อง เนื่องด้วยปัจจุบันอนุบัญญัติที่กำลังพยายามผลักดันให้ออกมาในเรื่องของ การกำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทาง และการควบคุมสถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ ข้อ ๖ วรรคหนึ่ง ห้ามมิให้มีสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษาหรือหอพักในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการประชุมมีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ห้ามผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา หรือหอพักบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา ตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหา การแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทาง และการควบคุมสถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ ที่ออกมาใหม่

การดำเนินงาน

ดำเนินการจัดการประชุมวิชาการเรื่องแนวทางการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา ๔ ภาค โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๘๑๑ คน

ผลการดำเนินงาน

ในการประชุมวิชาการเรื่องแนวทางการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา กำหนดตัวชี้วัด ได้แก่ ร้อยละ ๘๐ ของกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการจัดประชุมวิชาการ เรื่องแนวทางการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางและการควบคุมสถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการใน

ลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการที่ออกมาใหม่ ความพึงพอใจต่อการชี้แจงแนวทางการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษาของแต่ละเครือข่าย โดยเครือข่ายกระทรวงศึกษามีความพึงพอใจในระดับพึงพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๗๕ รองลงมาคือเครือข่ายกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่งคงของมนุษย์ มีความพึงพอใจในระดับพึงพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๖๗ ส่วนกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสรรพสามิต และกระทรวงมหาดไทย มีความพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ ๘๗.๕๐ และร้อยละ ๘๕.๔๒ มีความพึงพอใจมาก ร้อยละ ๘๐.๐ และร้อยละ ๗๙.๑๗ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

๑. เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องควรลงพื้นที่เพื่อประชาสัมพันธ์กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้มากกว่านี้ โดยการดำเนินงานในพื้นที่นั้นอาจมีความยากลำบากในสภาวะของความเกรงกลัวอิทธิพลของบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า

๒. ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดทำป้ายโฆษณารณรงค์งดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และจัดทำแผ่นพับเพื่อใช้สำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่

๓. ควรเพิ่มการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งการอบรมเครือข่าย วัด หมู่บ้าน ชุมชน และสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และควรสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ กล้องวีดีโอ กล้องถ่ายรูป เพื่อใช้สำหรับเก็บรวบรวมหลักฐานสำหรับการดำเนินคดี

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการ

ผู้เข้าร่วมการประชุม ได้แก่ ทีมเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และสามารถนำแนวทางการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา ไปใช้ปฏิบัติงานในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมเซนทาราคอนเวนชั่น จังหวัดอุดรธานี

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรม ดิโอวาเลย์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรม เดอะปาร์ค จังหวัดพิษณุโลก

การอบรมพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ในการจัดทำสำนวนคดี ตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กลุ่มเฝ้าระวัง บังคับใช้กฎหมาย และคดีพิเศษ

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นมา เป็นเวลากว่า ๗ ปีหลังจากกฎหมายมีผลบังคับใช้ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ดำเนินการจัดประชุม อบรม สัมมนา เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย การเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมายให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนประชาชนและผู้ที่สนใจเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่าปัญหาในทางปฏิบัติ คือ การจัดทำสำนวนคดีของพนักงานเจ้าหน้าที่มีความไม่รัดกุม พยานหลักฐานไม่สมบูรณ์ ส่งผลให้การกล่าวโทษดำเนินคดีไม่ประสบผลสำเร็จและไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงได้จัดทำโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ในการจัดทำสำนวนคดีตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำสำนวนคดี การรวบรวมพยานหลักฐาน การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันจะทำให้การดำเนินคดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาคเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้การดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สมดังเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ในการจัดทำสำนวนคดีตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การดำเนินงาน

ดำเนินการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ (สังกัดกรมสรรพสามิต) ในการจัดทำสำนวนคดีตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน ๒ รุ่นๆ ละ ๔๐ คน

ผลการดำเนินงาน

การอบรมพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ในการจัดทำสำนวนคดีตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กำหนดตัวชี้วัด ร้อยละ ๘๐ ของกลุ่มเป้าหมายมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากการประเมินความรู้ก่อนและหลังการอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้หลังการอบรมผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ ๙๒.๕๐ และมีความพึงพอใจต่อการจัดอบรม ร้อยละ ๘๙.๕๐

ข้อเสนอแนะ

๑. เพิ่มระยะเวลาการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง เพื่อจะได้ทราบปัญหา และการแก้ไขสถานการณ์เบื้องต้นในการทำงาน

๒. ควรมีบุคลากร เครื่องมือ และงบประมาณที่เพียงพอในการปฏิบัติงาน โดยบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน และให้ตระหนักถึงโทษ พิษ ภัย ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๓. ควรจัดการอบรมในลักษณะเดียวกันเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องทุกๆ ปี

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการ

ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ เครือข่ายผู้ปฏิบัติงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และสามารถจัดทำสำนวนคดีตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้

งานรับเรื่องร้องเรียน เฝ้าระวัง และบังคับใช้กฎหมาย

กลุ่มเฝ้าระวัง บังคับใช้กฎหมาย และคดีพิเศษ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำความผิดกฎหมายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแจ้งข้อมูลการกระทำผิดกฎหมายด้วยวิธีการร้องเรียน ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น โทรศัพท์ จดหมาย อีเมล์ และเว็บไซต์ แอพพลิเคชั่นสำเร็จรูปของมือถือ เป็นต้น

๒. เพื่อเฝ้าระวังและสืบค้นการฝ่าฝืนกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๓. เพื่อให้เกิดการบังคับกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่ส่วนกลาง

การดำเนินงาน

๑. จัดเจ้าหน้าที่ให้บริการรับเรื่องร้องเรียนตามช่องทางต่างๆ

๒. ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อร้องเรียน/ส่งหนังสือแจ้งหน่วยงานในพื้นที่ที่รับผิดชอบเพื่อตรวจสอบตามข้อร้องเรียน

๓. สนับสนุนเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางเฉพาะกิจลงพื้นที่ตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการดำเนินงาน

๑. การรับเรื่องร้องเรียนการกระทำความผิดกฎหมาย

การรับเรื่องร้องเรียนการกระทำความผิดกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผ่านศูนย์รับเรื่องร้องเรียนบุหรี่และสุรา เป็นการเปิดช่องทางการสื่อสารกับประชาชนให้สอบถามและแจ้งเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับบุหรี่และสุราผ่านศูนย์รับเรื่องร้องเรียนบุหรี่และสุรา มีวัตถุประสงค์เพื่อรับข้อมูลนำเข้าเป็นฐานข้อมูลการเฝ้าระวังการกระทำความผิดกฎหมาย มุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสการกระทำความผิด เพื่อแก้ไขและบริหารจัดการปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่อย่างมีส่วนร่วม มีผลการดำเนินงานระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ดังนี้

ตารางที่ ๖ ผลการรับเรื่องร้องเรียนฯ ผ่านศูนย์รับเรื่องร้องเรียนบุหรี่และสุรา

ช่องทางการติดต่อ	จำนวน
การรับเรื่องร้องเรียนฯ ผ่านศูนย์รับเรื่องร้องเรียนบุหรี่และสุรา	๔,๒๙๙ (เฉลี่ย ๓๕๓ เรื่อง/เดือน)
๑. เรื่องสอบถามและเรื่องอื่นๆ	๓,๙๒๑ เรื่อง
๒. ร้องเรียนทาง Call Center โทร. ๐๒-๕๙๐-๓๓๔๒	๒๒๒ เรื่อง
๓. เรื่องร้องเรียนทางเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ www.thaiantialcohol.com	๑๐๗ เรื่อง
๔. เรื่องร้องเรียนทาง www.facebook.com/thaiantialcohol	๕ เรื่อง
๕. เรื่องร้องเรียนทางแอพพลิเคชั่นไลน์สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๒๒ เรื่อง
๖. เรื่องร้องเรียนจากช่องทางอื่นๆ เช่น จดหมาย โทรสาร มาร้องเรียนด้วยตนเอง เป็นต้น	๒๒ เรื่อง
รวม	**๔,๒๙๙ เรื่อง**

แผนภูมิที่ ๔ ข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนกรณีกระทำความผิดกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

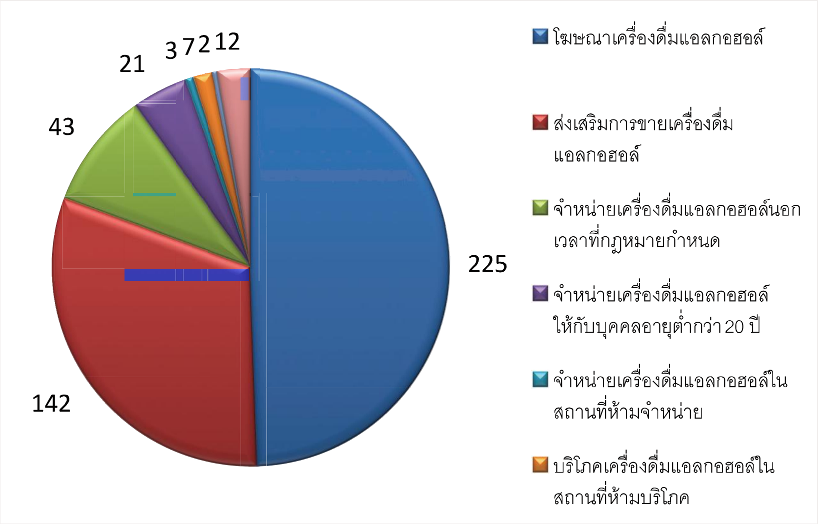

จัดทำข้อมูลโดย : ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนบุหรี่และสุรา

๒. การเฝ้าระวังกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตารางที่ ๗ ข้อมูลการเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายทางสื่อ

สื่อประเภท	จำนวน	ค่าเฉลี่ย
หนังสือพิมพ์	๒,๙๒๐ ฉบับ	๕๖ ฉบับ/สัปดาห์
นิตยสาร	๑,๙๑๕ เล่ม	๓๗ เล่ม/สัปดาห์
เว็บไซต์	๗,๓๐๐ เว็บไซต์	๒๐ เว็บไซต์/วัน

จัดทำข้อมูลโดย : ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนบุหรี่และสุรา

๓. บังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตารางที่ ๘ ข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนบุหรี่และสุรา จำแนกรายพื้นที่

พื้นที่	รวม	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	๓๒๘	๕๘
ปริมณฑล	๕๖	๑๐
ภาคอีสาน	๖๗	๑๒
ภาคเหนือ	๒๗	๕
ภาคกลาง	๔๖	๘
ภาคใต้	๒๖	๔
ภาคตะวันออก	๑๗	๓
รวม	๕๖๗	๑๐๐

จัดทำข้อมูลโดย : ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนบุหรี่และสุรา

แผนภูมิที่ ๕ ข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนบุหรี่และสุราจำแนกรายพื้นที่

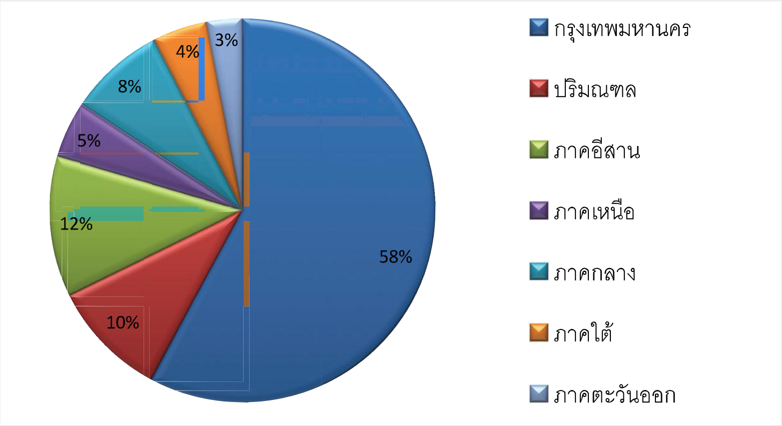

จัดทำข้อมูลโดย : ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนบุหรี่และสุรา

รายงานการเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘-๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

ผลการดำเนินงานทั่วประเทศ

เฝ้าระวัง ตรวจเตือน ตรวจสอบ ประชาสัมพันธ์กฎหมาย ๒,๑๗๕ ราย

กล่าวโทษและดำเนินคดี ๗๔๕ ราย

ผลการดำเนินงานในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

เฝ้าระวัง ตรวจเตือน ตรวจสอบ ประชาสัมพันธ์กฎหมาย ๓๖๕ ราย

กล่าวโทษและดำเนินคดี ๑๒๕ ราย

ผลการดำเนินงานในส่วนภูมิภาค

เฝ้าระวัง ตรวจเตือน ตรวจสอบ ประชาสัมพันธ์กฎหมาย ๑,๘๑๐ ราย

กล่าวโทษและดำเนินคดี ๖๒๐ ราย

ผลการดำเนินงานเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั่วประเทศ
(ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙)

ฐานความผิด	จำนวน (ราย)
๑. ฉลากบรรจุภัณฑ์ไม่เป็นไปตามกฎหมายกำหนด (ม.๒๖)	๑
๒. ขายในสถานที่ต้องห้าม (ม.๒๗)	๔๓
๓. ขายในวันห้ามขาย (ม.๒๘)	๑๗
๔. ขายในเวลาห้ามขาย (ม.๒๘)	๑๐๘
๕. ขายให้กับบุคคลอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี (ม.๒๙)	๑๕
๖. ขายด้วยวิธีต้องห้าม (ม.๓๐)	๑๕๓
๗. ดื่มในสถานที่ห้าม (ม.๓๑)	๒๓๐
๘. โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ม.๓๒)	๒๑๙
๙. อื่นๆ	
๙.๑ ขายโดยไม่มีใบอนุญาต (พ.ร.บ.สุรา)	๕๗
๙.๒ ขายนอกเวลาที่กฎหมายกำหนด (ปว.๒๕๓)	๘
รวม	**๘๕๑**

* หมายเหตุ : ผู้กระทำผิด ๑ ราย กระทำความผิดมากกว่า ๑ ฐานความผิด

ปัญหาอุปสรรค

๑. ผู้ประกอบการไม่เข้าใจวิธีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ถูกต้อง เนื่องจากตัวแทนผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ข้อมูลที่มีความคลาดเคลื่อนแก่ผู้ประกอบการ

๒. กรณีการตรวจในช่วงเทศกาล เช่น เทศกาลสงกรานต์ จะพบผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทางเป็นจำนวนมาก ซึ่งเมื่อเกิดความไม่ชัดเจน และต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณากล่าวโทษเพื่อดำเนินคดี จะติดตามตัวผู้ต้องหาได้ยาก

๓. พบการร้องเรียนการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่แสดงผ่านสื่อโซเชียลมีเดียมากขึ้น แต่การกระทำความผิดดังกล่าวมีความยุ่งยากเกี่ยวกับการหาตัวผู้กระทำความผิด

ข้อเสนอแนะ

๑. จัดทำเอกสารเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ประกอบการในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. สำหรับคดีที่สามารถเปรียบเทียบปรับได้โดยอาศัยพยานหลักฐานตามข้อเท็จจริง หรือคดีที่ไม่มีความซับซ้อน เช่น บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทาง เป็นต้น ควรจัดให้มีหน่วยเปรียบเทียบปรับเคลื่อนที่ เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในช่วงเทศกาล

๓. จัดอบรมให้ความรู้การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์หรือความผิดที่แสดงผ่านสื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ การแสวงหาพยานหลักฐาน การดำเนินคดี โดยหน่วยงานผู้มีความเชี่ยวชาญ

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการ

ผู้ประกอบการและประชาชน มีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และสามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ลดจำนวนผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้มีจำนวนน้อยลง

กิจกรรมรณรงค์วันงดดื่มสุราแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๙

กลุ่มภาคีเครือข่าย และสื่อสารสาธารณะ

ความเป็นมา

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ กำหนดให้วันเข้าพรรษาของทุกปีเป็น “วันงดดื่มสุราแห่งชาติ” ให้ดำเนินการควบคู่ไปกับการส่งเสริมวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยใช้ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวในการให้ประชาชนชาวไทยเห็นถึงความสำคัญของการ ลด ละ เลิก การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งจะช่วย ลดความรุนแรงของผลกระทบจากโรคและภัยสุขภาพ ลดปัญหาและผลกระทบด้านสังคมและเศรษฐกิจ ในประเทศไทยการดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพอันดับ ๑ ที่ก่อให้เกิดการสูญเสียชีวิตในเพศชายถึง ๘.๖% ของการเสียชีวิตทั้งหมดเมื่อประเมินเป็นความเสียหายทางเศรษฐกิจแล้ว พบว่ามีมูลค่าสูงถึง ๑.๕๑ แสนล้านบาท หรือ ๑.๙๗% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ กรมควบคุมโรค โดยสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงได้กำหนดจัดกิจกรรมรณรงค์วันงดดื่มสุราแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๙ ภายใต้แนวคิด “ครอบครัวก้าวหน้า เยาวชนก้าวไกล หัวใจไร้แอลกอฮอล์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรณรงค์ สร้างกระแส เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ โทษ พิษ ภัย และผลกระทบที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เน้นการสื่อสารสถานการณ์จากผลกระทบด้านสุขภาพ ด้านสถาบันครอบครัว และด้านสังคม อีกทั้งเพื่อสื่อสารสาธารณะให้ทราบถึงข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และสอดรับกับคำขวัญเนื่องในวันงดดื่มสุราแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๙ จากพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี **“ครอบครัว เยาวชน คนรุ่นใหม่ ห่างไกลสุรา พาชาติเจริญ”**

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปทราบถึงกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงโทษ พิษภัย ผลกระทบที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๒. เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีในการงดดื่มสุราให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป

๓. เพื่อส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวและสังคมมีความเข้มแข็ง

๔. เพื่อให้เยาวชน และประชาชนทั่วไป เข้าถึงการสื่อสารการประชาสัมพันธ์ เพื่อนำไปสู่การ ลด ละ เลิก การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การดำเนินงาน

ในปี ๒๕๕๙ นายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้มอบคำขวัญวันงดดื่มสุราแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๙ **“ครอบครัว เยาวชน คนรุ่นใหม่ ห่างไกลสุรา พาชาติเจริญ”** พร้อมทั้งอนุญาตให้สลักนามพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี บนโล่ประกาศเกียรติคุณ เพื่อมอบแก่บุคคลและองค์กรที่ดำเนินการดีเด่นด้านป้องกันควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อีกทั้งได้ขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดกิจกรรมลงนามปฏิญาณตนงดดื่มสุราในช่วงเข้าพรรษา และจัดกิจกรรมวันงดดื่มสุราแห่งชาติ ในบริบทของตนเองในช่วงเข้าพรรษาของทุกปี ตามที่เห็นสมควร และมีการประชาสัมพันธ์คำขวัญวันงดดื่มสุราแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๙ ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ สื่อมวลชนทุกแขนง Social Media

เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดกิจกรรมการแถลงข่าววันงดดื่มสุราแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมชัยนาทนเรนทร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายปิยะสกล สกลสัตยาทร) เป็นประธานในการแถลงข่าว พร้อมด้วย พระศรีสมโพธิ ผู้แทนสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ปลัดกระทรวงสาธารณสุข (นายโสภณ เมฆธน) รองอธิบดีกรมควบคุมโรค (นายอัษฎางค์ รวยอาจิณ) และผู้อำนวยการสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (นายสงกรานต์ ภาคโชคดี) ร่วมแถลงถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมครั้งนี้

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้กำหนดจัดกิจกรรมรณรงค์วันงดดื่มสุราแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๙ ภายใต้แนวคิด “ครอบครัวก้าวหน้า เยาวชนก้าวไกล หัวใจไร้แอลกอฮอล์” ในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ โดย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ ทรงเสด็จเปิดงานรณรงค์วันงดดื่มสุราแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๙ และประทานโล่ประกาศเกียรติคุณ ผู้อุทิศตนด้านรณรงค์ป้องกันภัยแอลกอฮอล์ และองค์กรที่ดำเนินการดีเด่นด้านการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน ๔๐ ราย ณ บริเวณลานโปรโมชั่น ชั้น ๑ โซนเอ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซา เวสต์เกต ถนนรัตนาธิเบศร์ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี โดยมีหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องร่วมแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับ โทษ พิษ ภัย ผลกระทบที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีการจัดแสดงนิทรรศการผลงานจากผู้ได้รับประทานโล่ประกาศเกียรติคุณฯ การเสวนาเรื่อง “การณรงค์งดดื่มแอลกอฮอล์” การแสดงจากเยาวชนเครือข่าย เปิดโอกาสให้ประชาชนที่สนใจเข้าร่วมงาน อีกทั้งจัดให้มีการลงนามปฏิญาณตนงดดื่มสุราในช่วงเข้าพรรษา

ผลการดำเนินงาน

๑. จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรมวันงดดื่มสุราแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๙ พบว่า ร้อยละ ๙๕.๖๐ ทราบว่ามีพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ร้อยละ ๙๓.๖๐ ทราบถึงข่าวสารด้านกฎหมาย โทษ พิษ ภัย ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ ๙๒.๗๐ ต้องการลด ละ เลิก การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ ๙๕.๔๐ มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมวันงดดื่มสุราแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๙๕.๖๐ มีความพึงพอใจต่อภาพลักษณ์ในการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๒. การรณรงค์งดดื่มสุราในช่วงเข้าพรรษา เป็นการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ให้ประชาชนร่วมลงนามปฏิญาณตนงดดื่มสุรา ทำความดีถวายในหลวง ในช่วงเข้าพรรษาตลอดระยะเวลา ๓ เดือน

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. ได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากทุกกลุ่มงาน ตลอดจนหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่ร่วมดำเนินงานในด้านต่างๆ ทำให้กิจกรรมสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

๒. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์คำขวัญวันงดดื่มสุราแห่งชาติ โดยนายกรัฐมนตรี ให้ความสำคัญโดยได้กล่าวถึงผลกระทบที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงเชิญชวนรณรงค์งดดื่มสุราในช่วงเข้าพรราและงดให้ครบพรรษา สื่อมวลชนให้ความร่วมมือในการเผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ ทำให้มีการรับรู้ได้ในวงกว้าง

ปัญหาอุปสรรค

๑. มีผู้สนใจส่งข้อมูลเข้ารับการพิจารณาคัดเลือกบุคคล/องค์กร เพื่อเข้ารับโล่ประกาศเกียรติคุณ เป็นจำนวนมาก แต่ไม่เข้าเกณฑ์ตามที่คณะกรรมการกำหนด

๒. ผู้ส่งข้อมูลเข้ารับการพิจารณาคัดเลือกฯบางประเภท มีจำนวนน้อย

ข้อเสนอแนะ

๑. คณะทำงานพิจารณาคัดเลือกผู้เข้ารับการพิจารณารับโล่ประกาศเกียรติคุณตามเกณฑ์ที่กำหนด ก่อนการนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาในขั้นตอนต่อไป

๒. แจ้งรายละเอียดเกณฑ์การคัดเลือกเข้ารับการพิจารณารับโล่ประกาศเกียรติคุณให้ชัดเจน และให้หน่วยงานต้นสังกัดของบุคคล/องค์กร คัดกรองและรับรองความถูกต้องของข้อมูลเบื้องต้นให้ครบถ้วน ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

๓. ประสานกับหน่วยงานต่างๆ โดยตรง เพื่อให้ทำการคัดเลือกและเสนอรายชื่อเข้ารับการพิจารณารับโล่ประกาศเกียรติคุณ

๔. ขอความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมวันงดดื่มสุราแห่งชาติผ่านช่องทางสื่อต่างๆ

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการ

ประสานขอความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม การเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ การบูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงการเข้าถึงสื่อมวลชน เพื่อให้เกิดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการจัดกิจกรรมรณรงค์วันงดดื่มสุราแห่งชาติให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

การศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กลุ่มภาคีเครือข่าย และสื่อสารสาธารณะ

ความเป็นมา

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการความร่วมมือเครือข่ายระดับกระทรวงสาธารณสุข เพื่อสนับสนุนการป้องกัน ควบคุมโรค และภัยสุขภาพจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๘ ให้มีการประสานงาน ศึกษาดูงาน และร่วมกิจกรรมของเครือข่ายภายในกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาปรับใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายในการจัดการปัญหาที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับประเทศ ให้เกิดความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายกระทรวงสาธารณสุข ในการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีประสิทธิผล กลุ่มภาคีเครือข่ายและสื่อสารสาธารณะจึงได้กำหนดจัดกิจกรรมศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อประสานความสัมพันธ์กับเครือข่ายหน่วยงานภายในกระทรวงสาธารณสุข และนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานมาเป็นแนวทางในจัดการปัญหาที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างความรู้ให้แก่บุคลากร และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

๒. เพื่อประสานความสัมพันธ์กับเครือข่ายหน่วยงานภายในกระทรวงสาธารณสุข และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการดำเนินงานจัดการปัญหาที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการดำเนินงาน

ศึกษาดูงานทั้งหมด ๓ ครั้ง จากส่วนกลาง ไปยังการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ดังนี้

ครั้งที่ ๑ โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒ สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี (โรงพยาบาลธัญญารักษ์) จังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓ โรงพยาบาลธัญญารักษ์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น และ โรงพยาบาลพระยืน จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์๒๕๕๙

จากการศึกษาดูงาน พบว่า รูปแบบในการบริการผู้มีปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระบบบริการสุขภาพมีขั้นตอน/มาตรการที่เหมือนกัน แต่จะแตกต่างกันตามบทบาทและภารกิจของแต่ละหน่วยงานรับผิดชอบ และเทคนิค วิชาการในการดูแลรักษาให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้ป่วยติดสุรา

ตารางที่ ๑๐ การเปรียบเทียบรูปแบบการให้บริการผู้มีปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

โรงพยาบาลธัญญารักษ์ (กรมการแพทย์)	โรงพยาบาลสวนปรุง (กรมสุขภาพจิต)
๑. ขั้นเตรียมการก่อนรักษา เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินปัญหาการดื่มสุรา AUDIT	๑. มาตรการการคัดกรองและบำบัดแบบสั้น เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินปัญหาการดื่มสุรา AUDIT
๒. ขั้นบำบัดรักษา/ถอนพิษยา เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินอาการขาดสุรา คือCIWA-Ar	๒. มาตรการบำบัดภาวะถอนพิษสุรา เครื่องมือที่ใช้ประเมินความเสี่ยงการเกิดภาวะถอนพิษสุรา คือ CIWA-Ar
๓. ขั้นฟื้นฟูสมรรถภาพ การบำบัดฟื้นฟูแบบเข้มข้นทางสายใหม่ (FAST Model) และรักษาด้วยยาที่เหมาะสมกับผู้ป่วย ในระหว่างการบำบัดฟื้นฟู มีกิจกรรมเพื่อฝึกอาชีพ เช่น การทำสวน ประดิษฐ์ของที่ระลึก ผลิตยาสมุนไพร น้ำยาล้างจาน ตัดผม ฯลฯ	๓. มาตรการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพ ประเมินปัญหาการดื่มสุราและเตรียมความพร้อมการบำบัดทางจิตสังคม - การสัมภาษณ์และการบำบัดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ (MI/MET) - การบำบัดเพื่อปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม (CBT) รักษาด้วยยาตามความเหมาะสม และให้คำปรึกษาครอบครัวเพื่อเสริมแรงสนับสนุนทางสังคม
๔. ขั้นติดตามหลังรักษา ติดตามดูแลหลังรักษา และช่วยเหลือเมื่อผู้ป่วยเกิดปัญหาหลังจากออกจากโรงพยาบาล **วิธีการดำเนินการ** - นัดผู้ป่วย เพื่อประเมินสภาพด้านร่างกาย พฤติกรรมและสังคม พร้อมให้คำปรึกษาแนะนำ - เยี่ยมบ้าน ติดตามทางจดหมาย/โทรศัพท์ - กลุ่มผู้ติดสุรานิรนาม (กลุ่ม เอเอ)	๔. มาตรการดูแลระยะยาวหลังการรักษา พิจารณารูปแบบการดูแลระยะยาวที่เหมาะสมกับสถานบริการ - ติดตามนัดหมายที่สถานบริการ - เยี่ยมบ้าน ติดตามทางจดหมาย/โทรศัพท์ - กลุ่มผู้ติดสุรานิรนาม (กลุ่ม เอเอ) - ส่งต่อโรงพยาบาลเครือข่าย ส่งเสริมชุมชนให้มีความพร้อม และมีทรัพยากรที่เหมาะสม โดยแกนนำหมู่บ้าน บุคลากรสุขภาพเข้าไปร่วมกับชุมชน การบำบัดสุราวิถีพุทธ

ปัจจัยความสำเร็จ

จากการประสานงานได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายเป็นอย่างดี ทุกหน่วยงานให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น และเป็นกันเอง ทำให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการดำเนินงาน

๑. การให้บริการในสถานบำบัด ควรมีการให้ความรู้เรื่องกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่ผู้ป่วย

๒. การเสริมสร้างศักยภาพของสถานบริการในระบบสุขภาพในแต่ละระดับ เพื่อที่จะสามารถให้บริการสำหรับผู้มีปัญหาการดื่มแอลกอฮอล์ได้

ปัญหาอุปสรรค

๑. ระยะเวลาในการศึกษาดูงานน้อยเกินไป

๒. การดูงานช่วงการติดตามผู้ป่วยหลังจากการรักษา มีระยะเวลาจำกัด (ต้องเป็นช่วงเย็นเท่านั้น)

ข้อเสนอแนะ

๑. ให้บุคลากรในหน่วยงานได้มีโอกาสมาศึกษาดูงานในลักษณะนี้ด้วย เนื่องจากได้ประโยชน์มาก

๒. ควรมีโอกาสให้ศึกษาบทเรียนในพื้นที่ เช่น รูปแบบการบำบัดในหน่วยบริการระดับชุมชน โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป เพื่อให้เห็นสภาพปัญหา เชื่อมโยงกับระบบบริการได้

ครั้งที่ ๑ โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่

ครั้งที่ ๒ สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี จังหวัดปทุมธานี (โรงพยาบาลธัญญารักษ์)

ครั้งที่ ๓ โรงพยาบาลธัญญารักษ์ขอนแก่น และ โรงพยาบาลพระยืน จังหวัดขอนแก่น

มาตรการชุมชนในการสื่อสารความเสี่ยงเพื่อพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพในชุมชนระดับตำบล

กลุ่มภาคีเครือข่าย และสื่อสารสาธารณะ

หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตระหนักถึงโทษ พิษ ภัย และผลกระทบที่เกิดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ส่งผลต่อประชาชน ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ จึงได้ผลักดันและสนับสนุนมาตรการเพื่อควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาโดยตลอด การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องใช้มาตรการหลากหลายในการดำเนินการ หนึ่งในมาตรการที่สำคัญคือมาตรการชุมชน โดยมุ่งหวังถึงการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการจัดการปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริบทของพื้นที่ จึงได้จัดทำโครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการลดอัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน ลดผลกระทบอันเกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งจากผู้ที่ดื่มและไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยการขับเคลื่อนและความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในชุมชน เป็นผู้ขับเคลื่อนและร่วมกันกำหนดทิศทางในการแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ในปี ๒๕๕๙ มีการพัฒนาขยายผลสู่ตำบลนำร่องในจังหวัดอุทัยธานี โดยภายในปี ๒๕๕๙ เมื่อแกนนำในพื้นที่ได้รับฟังแนวคิดหรือความสำคัญของการดำเนินการเพื่อควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงร่วมในการดำเนินงานโดยการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือร่วมกันในการพัฒนาชุมชน แกนนำของตำบลทั้ง ๑๔ แห่งเข้าร่วมโครงการโดยการร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ "ตำบลสุขภาพดี ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์"

พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ "ตำบลสุขภาพดี ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์" ณ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี จำนวน ๘ ตำบล เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ "ตำบลสุขภาพดี ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์" ณ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี จำนวน ๖ ตำบล เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในระดับพื้นที่ในการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๒. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ปัญหาในชุมชนเพื่อจัดทำแนวทางในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๓. เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานเพื่อควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมในระดับชุมชน

ผลการดำเนินงาน

จัดพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ "ตำบลสุขภาพดี ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์" ในพื้นที่ตำบลนำร่อง จังหวัดอุทัยธานี จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ "ตำบลสุขภาพดี ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์" ณ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี จำนวน ๘ ตำบล เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒ พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ "ตำบลสุขภาพดี ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์" ณ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี จำนวน ๖ ตำบล เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. การตระหนักเห็นความสำคัญของปัญหาของแกนนำและผู้บริหารในชุมชน

๒. การมีส่วนร่วมของประชาชน

๓. การประสานงานที่มีประสิทธิภาพของภาคีเครือข่ายในพื้นที่

ปัญหาอุปสรรค

การประสานงานเพื่อดำเนินการในระดับอำเภอ ในระยะเริ่มแรกค่อนข้างล่าช้า เนื่องจากมีผู้ปฏิบัติงานน้อย และมีภารกิจมากมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะ

๑. พัฒนาและสร้างความเข้าใจให้แก่เจ้าหน้าที่ใน อบต. เพื่อเป็นผู้ประสานงาน และร่วมในกระบวนการ

๒. ควรจัดทำเป็นแนวทางเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้แก่หน่วยงานอื่นๆ สามารถนำรูปแบบไปใช้

๓. ศึกษารูปแบบของหน่วยงานอื่น ที่มีการดำเนินงานกับชุมชน

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการ

กระบวนการต่างๆ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา และแกนนำที่มีอำนาจในการตัดสินใจเพื่อเลือกนโยบายในการพัฒนาชุมชน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับความร่วมมือจากชุมชน ลดแรงต้าน และเสริมแรงสนับสนุนจากส่วนอื่นๆ ในพื้นที่

การประชุมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดประเด็นข้อกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

กลุ่มภาคีเครือข่าย และสื่อสารสาธารณะ

ความเป็นมา

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนมีแนวโน้มที่จะบริโภคอย่างอันตราย และมีความเสี่ยงต่อปัญหาสูงกว่านักดื่มวัยผู้ใหญ่ซึ่งเยาวชนส่วนใหญ่ทำกิจกรรมประจำวันอยู่ในสถานศึกษา การสื่อสารปรับทัศนคติเพื่อให้ห่างไกลจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ต้องผ่านกลไกการสื่อสารโดยกลุ่มบุคลากรในสถาบันการศึกษา กลไกของบุคลากรที่สำคัญคือการสื่อสารผ่านครูในการขับเคลื่อนเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงได้จัดทำโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดประเด็นข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.๒๕๕๑ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ และเพื่อสร้างภาคีเครือข่ายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับสถานศึกษา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับสถานศึกษา
๒. เพื่อถ่ายทอดประเด็นข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.๒๕๕๑

การดำเนินงาน

จัดอบรมให้กับครู อาจารย์ ระดับมัธยมศึกษา และมหาวิทยาลัย เครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และคณะทำงานเครือข่ายโรงเรียนปลอดบุหรี่ ทั่วประเทศ จำนวน ๑๔๗ คน

ผลการดำเนินงาน

๑. ร้อยละของครู อาจารย์ มีความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างศักยภาพภาคีเครือข่ายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับเยาวชนแก่ครูแกนนำ จากการทดสอบหลังการอบรมพบว่า ครู อาจารย์มีความรู้ผ่านเกณฑ์ คะแนนหลังการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ (ผ่าน ๑๔๗ คน)

๒. ร้อยละความพึงพอใจของครู อาจารย์ ที่เข้าร่วมประชุมพบว่าครู อาจารย์ จำนวน ๑๔๗ คนตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๒๒ คน ความพึงพอใจอยู่ในระดับ พอใจมาก ร้อยละ ๘๙

ผลการดำเนินงานที่บรรลุเกินเป้าหมาย

๑. มีเครือข่ายครูในการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน ๑๓๓ หน่วยงาน

๒. ครู อาจารย์ ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งโทษ พิษภัย ผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำนวน ๑๔๗ คน

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. วิทยากรมีความรู้ความสามารถกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความสนใจในเนื้อหาได้ตลอดเวลา
๒. สถานที่และอุปกรณ์ในการจัดอบรมมีความเหมาะสมกับกิจกรรมที่จัดให้กับกลุ่มเป้าหมาย
๓. ผู้เข้ารับการอบรมให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้

ปัญหาอุปสรรค

๑. การประสานผู้เข้าร่วมประชุมมีความเร่งด่วน ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนมากไม่สะดวกเข้าร่วมประชุม
๒. เนื้อหาการบรรยายในบางหัวข้อวิชามีรายละเอียดมาก ไม่เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

๑. วางแผนดำเนินการจัดประชุม ตั้งแต่ช่วงต้นปีงบประมาณ
๒. จัดทำแผนการติดต่อประสานงานในเรื่องต่างๆ เช่น วิทยากร โรงเรียน ห้องพัก
๓. ปรับเวลาให้เหมาะสมกับแต่ละหัวข้อวิชาไม่ให้เกินเวลาที่กำหนด

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการ

ผู้เข้าร่วมประชุม ครู และอาจารย์ประจำสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในเจตนารมณ์ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กฎหมายเพื่อควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และกลยุทธ์ทางการตลาดของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การประเมินปัญหาสุรา และยาเสพติดในสถานศึกษาและวิธีให้คำปรึกษาแบบสั้นสำหรับวัยรุ่น

การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ด้านกฎหมาย และผลกระทบจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กลุ่มภาคีเครือข่าย และสื่อสารสาธารณะ

หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ มีเจตนารมณ์ในการป้องกันควบคุมผลกระทบด้านสุขภาพที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มุ่งเน้นที่เยาวชนและประชาชนทั่วไป เพื่อลดอัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะบริโภคมากขึ้น สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนามาตรการทางกฎหมายและนโยบายสาธารณะ เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตระหนักถึงโทษ พิษภัย ที่เกิดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยได้พัฒนาสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้มีความทันสมัย มีความหลากหลายและน่าสนใจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการให้ได้รับประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึง โทษ พิษ ภัย ผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สนับสนุนในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ใช้ประโยชน์

พนักงานเจ้าหน้าที่ หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน และผู้ประกอบการ

ผู้ได้รับประโยชน์

เยาวชน และประชาชนทั่วไป

การดำเนินงาน

ผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ด้านกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และผลกระทบจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำแนกตามประเภทของสื่อที่ผลิต ได้แก่

๑. แผ่นพับ
๒. โปสเตอร์
๓. หนังสือพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๔. สติ๊กเกอร์
๕. หนังสือรู้ทันเรื่องเหล้ามาจับเข่าคุยกับครอบครัว
๖. ดีวีดี คลิปให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๗. แผ่นปลิว มาตรา ๓๒
๘. สื่อสนับสนุนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ผลการดำเนินงาน

การผลิตสื่อเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สามารถผลิตสื่อ และกระจายสื่อให้กับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ได้ตามกำหนดเวลา ผ่านเกณฑ์ตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ ได้แก่

๑. ร้อยละ ๘๐ ของผู้รับบริการ มีความพึงพอใจในรูปแบบและเนื้อหาของสื่อ

๒. ร้อยละ ๘๐ ของผู้รับบริการ มีความพึงพอใจในการนำสื่อที่ได้ไปใช้ประโยชน์

ผลการดำเนินการที่บรรลุเกินเป้าหมาย

จากการประเมินผลด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการสื่อ พบว่า การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ประสบผลสำเร็จดี สื่อทุกประเภทผ่านเกณฑ์ตามตัวชี้วัดเกินร้อยละ ๘๐

แผนภูมิที่ ๖ ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อสื่อประชาสัมพันธ์ในด้านรูปแบบเนื้อหาและการนำไปใช้ประโยชน์

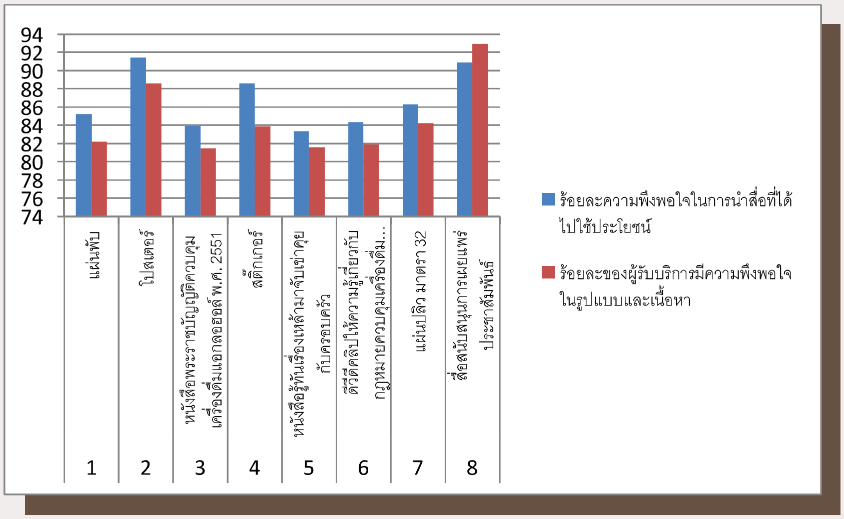

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. ได้รับคำแนะนำจากคณะอนุกรรมการด้านรณรงค์และการสร้างภาคี ในการปรับรูปแบบสื่อให้มีความน่าสนใจ และใช้ประโยชน์ได้หลายช่องทางมากยิ่งขึ้น ตลอดจนได้รับความช่วยเหลือในการให้ข้อมูลที่ถูกต้องจากกลุ่มงานต่างๆ

๒. ผู้บริหารให้ความสำคัญในการออกแบบสื่อ ทำให้สื่อมีรูปแบบที่ทันสมัยมากขึ้น และผ่านการตรวจสอบหลายขั้นตอน ทำให้พบข้อผิดพลาดน้อยมาก

ปัญหาอุปสรรค

๑. การผลิตสื่อบางชนิดมีความล่าช้ากว่าเวลาที่กำหนด อันเนื่องมาจากการออกแบบใหม่ และต้องได้รับการตรวจสอบทุกขั้นตอนจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตามลำดับขั้นก่อนนำไปพิมพ์เผยแพร่

๒. งบประมาณที่จำกัดในการผลิตสื่อ ทำให้ไม่สามารถผลิตสื่อได้เพียงพอต่อความต้องการ

ข้อเสนอแนะ

๑. กำหนดกรอบเวลาในการดำเนินงานให้มีความชัดเจน เพื่อให้ดำเนินการได้ตรงตามกำหนดเวลามากขึ้น

๒. ประมวลผลที่ได้จากการประเมินความพึงพอใจต่อสื่อ นำมาปรับปรุงให้ตรงกับความต้องการมากที่สุด

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการ

๑. การผลิตสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่น่าพอใจ และมีแนวทางการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน

๒. ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับสื่อ ต้องใฝ่หาความรู้ที่เป็นประโยชน์กับการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เปิดโลกกว้าง หามุมมองใหม่ๆ ในการผลิตสื่อ เพื่อใช้ในการแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ เช่น การได้รับงบประมาณที่จำกัด จะทำอย่างไรที่ให้ได้รับประโยชน์สูงสุด หรือจะทำอย่างไรให้ผู้ใช้บริการสื่อ มีความเข้าใจในสิ่งที่เราต้องการจะสื่อสาร

คุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส ประจำปี ๒๕๕๙

กลุ่มบริหารทั่วไป

หลักการและเหตุผล

กรมควบคุมโรค ได้ดำเนินงานตามนโยบาย ข้อ ๑๐ การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มี ธรรมาภิบาลและป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรค ดำเนินการสร้างความโปร่งใส โดยกำหนดเป็นตัวชี้วัดคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปี ๒๕๕๙ มิติที่ ๔ ด้านการพัฒนาองค์กร ตัวชี้วัดที่ ๘ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระดับคุณธรรมความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ โดยผ่านเกณฑ์ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มและแอลกอฮอล์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส และสามารถนำมาสู่การปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

การดำเนินงาน

๑. ทบทวนคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานและคณะกรรมการประเมินของหน่วยงาน ประจำปี ๒๕๕๙

๒. จัดทำแผนปฏิบัติการ และแผนงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่กรมควบคุมโรคกำหนด จำนวน ๕ ยุทธศาสตร์ โดยมีกิจกรรมการดำเนินงาน ๑๓ กิจกรรม

๓. ประเมินความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ประจำปี ๒๕๕๙ (แบบฟอร์ม ๓ และ ๔) โดยในไตรมาส ๒ ผลคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน หน่วยงานประเมินผ่านได้ ๙๗ คะแนน เนื่องจากขาดแบบฟอร์มตรวจสอบการเกี่ยวข้องกับผู้เสนองานจัดซื้อจัดจ้าง จากนั้นหน่วยงานได้ดำเนินการจัดทำแบบฟอร์มดังกล่าวและนำมาใช้ประกอบการจัดซื้อจัดจ้างทุกครั้ง โดยในไตรมาส ๔ การประเมินผ่าน ๑๐๐ คะแนน

๔. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมประเมินจันทวิมล กรมควบคุมโรค โดยได้รับเกียรติจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกลุ่มคุ้มครองจริยธรรม มาเป็นวิทยากรบรรยาย ซึ่งบุคลากรของสำนักงานฯ เข้าร่วมประชุมฯ จำนวน ๕๐ คน ส่งผลให้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๓.๗๒ และมีความพึงพอใจ ร้อยละ ๙๓.๐๒

๕. จัดทำสรุปผลการดำเนินงาน

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. ผู้บริหารให้ความสำคัญในกระบวนงาน ขั้นตอนการดำเนินงานที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

๒. เจ้าหน้าที่มีความใส่ใจในหน้าที่ความรับผิดชอบ จะยึดระเบียบในการปฏิบัติงาน

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

๑. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรน้อย การดำเนินงาน (พัฒนาบุคลากรในเรื่องดังกล่าว) จึงไม่ครอบคลุมเจ้าหน้าที่ทุกคน

๒. เกณฑ์ตัวชี้วัดควรชัดเจนและนิ่ง ตั้งแต่การถ่ายทอดส่งสู่การปฏิบัติ

การซ้อมแผน BCP กรณีเกิดอัคคีภัย

กลุ่มบริหารทั่วไป

หลักการและเหตุผล

แผนบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP) จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน ในภาวะที่สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องเผชิญกับภาวะวิกฤติหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินร้ายแรงต่างๆ ไม่ว่าจะเกิดภัยธรรมชาติ อุบัติเหตุ หรือการมุ่งร้ายต่อองค์กร ซึ่งส่งผลให้สำนักงานฯต้องหยุดการดำเนินงาน หรือไม่สามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยศึกษาจากโอกาสและผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดเหตุการณ์ขึ้น ตลอดจนจัดทำแผน BCP

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ดำเนินการจัดทำแผน BCP เรื่องอัคคีภัย เป็นการเร่งด่วน แม้โอกาสที่จะเกิดไม่มากนัก เนื่องจากกรมควบคุมโรค มีแผนรองรับการเกิดอัคคีภัย แต่สำนักงานฯ ยังไม่มีแผนรองรับอย่างเป็นรูปธรรม และหากเกิดเหตุการณ์ขึ้นจริง ผลกระทบที่ได้รับนั้นมากมายมหาศาล

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้มีการจัดซ้อมแผน BCP เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เพื่อปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติม ให้เกิดความสมบูรณ์ในแผนฯ มากยิ่งขึ้น และให้แผนฯ เกิดประสิทธิมากที่สุดหากเกิดเหตุการณ์จริง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรในสำนักงานฯ ได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ มีความพร้อมหากเกิดเหตุการณ์จริง และส่งผลให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด และเติมเต็มในจุดที่พบว่ายังมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขในแผน BCP ของหน่วยงาน อีกทั้งยังเป็นแผนที่สามารถเชื่อมโยงกับแผน BCP ของกรมควบคุมโรค

การดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีเกิดอัคคีภัย ให้กับบุคลากรในหน่วยงานทราบ

๒. บุคลากรทุกคนในหน่วยงานซ้อมแผน BCP กรณีเกิดอัคคีภัย เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ทั้งในด้านสายการบังคับบัญชา ด้านการสั่งการ การดำเนินการตามแผน แผนการอพยพหนีไฟ ด้านการรักษาความปลอดภัย โดยได้รับเกียรติจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขานุการกรม กรมควบคุมโรค ที่รับผิดชอบแผนงานของกรมควบคุมโรค ร่วมสังเกตการณ์และให้ข้อเสนอแนะ

๓. ดำเนินการปรับปรุงแผน BCP กรณีเกิดอัคคีภัย ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และแจ้งเวียนให้บุคลากรทราบ

ปัจจัยความสำเร็จ

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกคนให้ความร่วมมือในการมีส่วนร่วมซ้อมแผนเป็นอย่างดี

กิจกรรมสถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงาน

กลุ่มบริหารทั่วไป

หลักการและเหตุผล

กรมควบคุมโรค ได้ปรับปรุงและพัฒนาสถานที่ทำงานให้น่าอยู่ น่าทำงาน โดยนำกิจกรรม ๕ ส ซึ่งเป็นกิจกรรมพื้นฐาน ที่จะช่วยปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศที่ดีในสถานที่ทำงาน โดยเริ่มดำเนินกิจกรรมมาตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๖-๒๕๕๘ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการยกระดับและพัฒนาสถานที่ทำงาน ให้มีความสะอาด ปลอดภัย สิ่งแวดล้อมดี มีชีวิตชีวา ตามเกณฑ์กรมอนามัย และในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ สำนักงานฯ ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการสถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงาน โดยเป็นหน่วยงาน ๑ ใน ๕ ของกรมควบคุมโรค และสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ผ่านการประเมินรับรองมาตรฐาน **"สถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงาน สะอาด ปลอดภัย สิ่งแวดล้อมดี มีชีวิตชีวา" "ระดับดี"** จากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

วัตถุประสงค์

๑. บุคลากรของสำนักงานฯ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานและเสริมสร้างความสามัคคี
๒. บุคลากรเกิดความตระหนักที่จะพัฒนาสถานที่ทำงานให้น่าอยู่ น่าทำงาน
๓. สภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ที่ดีในสำนักงาน
๔. บุคลากรมีสุขภาพอนามัยที่ดี
๕. บุคลากรมีสุขภาพจิตที่ดี
๖. เกิดความปลอดภัยในการทำงาน
๗. เกิดบรรยากาศการทำงานที่มีความสุข
๘. บุคลากรมีความกระตือรือร้นและมีความประสงค์ที่จะมาปฏิบัติงาน ส่งผลให้ลดปริมาณ การขาดลา มาสาย ให้น้อยลง
๙. เกิดภาพลักษณ์ที่ดีในหน่วยงาน

การดำเนินงาน

๑. ประกาศนโยบายของหน่วยงาน

๒. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องสถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงาน เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับบุคลากรทุกคนมีความพร้อมในการปรับปรุงสถานที่ทำงานตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

๓. แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงาน และดำเนินการประชุมในคณะชุดต่างๆ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์หาสาเหตุ หาแนวทางในการดำเนินงาน จัดทำแผนการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน ตรวจประเมินผลการดำเนินงาน และหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไข โดยให้กรรมการซึ่งเป็นตัวแทนของแต่ละกลุ่มนำข้อมูลจากการประชุมไปประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ในกลุ่มรับทราบ และรับฟังข้อเสนอแนะ เพื่อนำเข้าสู่ที่ประชุมพิจารณา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ทุกคน

๔. ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้เป็นไปในรูปแบบของการมีส่วนร่วมทุกๆ คน โดยกลุ่มบริหารทั่วไป เป็นหลักในการให้การสนับสนุนต่างๆ ได้แก่ ๑) ด้านความสะอาด โดยนำเกณฑ์ ๕ ส มาปรับใช้ และกำหนดให้มี Big Cleaning Day มีการกำจัดหนู/ยุง ล้างเครื่องปรับอากาศ ปีละ ๒ ครั้ง ๒) ด้านความปลอดภัย โดยจัดทำบันทึกข้อมูลสุขภาพเจ้าหน้าที่กรณีเกิดอุบัติเหตุ/โรคเกิดจากการทำงาน ตรวจเช็ค/ปรับปรุงเครื่องใช้ไฟฟ้า และเดินสายไฟให้เป็นระเบียบ ติดป้ายสัญญาลักษณ์ วัสดุ/อุปกรณ์/เครื่องใช้

ไฟฟ้า/จุดเสี่ยง จัดทำผังการหนีไฟ และกิจกรรมซ้อมแผน BCP กรณีเกิดอัคคีภัย ๓) ด้านสิ่งแวดล้อม โดยตรวจวัดแสงสว่างเพื่อปรับปรุง ปรับเปลี่ยนถังขยะเป็นแบบมีฝาปิด มีถังขยะส่วนกลางแยกขยะแห้ง/เปียก ปรับเปลี่ยนสถานที่ถ่ายเอกสาร ๔)ด้านมีชีวิตชีวา โดยกำหนดผู้รับผิดชอบด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม (หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป และบุคลากรงานการเจ้าหน้าที่) จัดกิจกรรมทำบุญ ปีใหม่ การออกกำลังกาย ตรวจสุขภาพประจำปี ประเมินความเครียด จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์การส่งเสริมสุขภาพอนามัย จัดหายาสามัญประจำหน่วยงาน จัดอาหารว่างและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ

๕. ดำเนินการตรวจประเมินโดยคณะกรรมการชุดตรวจประเมินของสำนักงานฯ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขที่ดีขึ้นตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และรับการตรวจประเมินจากคณะกรรมการตรวจประเมินของกรมควบคุมโรค และกรมอนามัย

๖. เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่ดำเนินกิจกรรม มีการมอบรางวัลในระดับภายในหน่วยงาน

๗. จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจและข้อเสนอแนะให้กับเจ้าหน้าที่ในองค์กรทุกคนประเมิน จากนั้นสรุปผลการประเมินเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ประกอบการดำเนินงานต่อไป

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. ผู้บริหารให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนการดำเนินงาน

๒. เจ้าหน้าที่ทุกคนเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

เนื่องจากเป็นเรื่องใหม่ของกรม/กอง จึงต้องทำการศึกษารายละเอียดและหลักเกณฑ์ ตลอดจน หาแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์

สำนักงานน่าอยู่ น่าทำงาน (Healthty Work Place) ตามเกณฑ์กรมอนามัย

ตามประกาศกรมควบคุมโรค เรื่องนโยบายสถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงาน เพื่อเป็นการพัฒนา ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในสถานที่ทำงานให้มีความสะอาด ปลอดภัย สิ่งแวดล้อมดี มีชีวิตชีวา โดยดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์กรมอนามัย

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็น ๑ ใน ๕ หน่วยงาน ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหน่วยงานนำร่อง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ และจากการตรวจประเมินของคณะกรรมการตรวจประเมินโครงการสถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงาน กรมควบคุมโรค ได้รับรางวัลในระดับดี นับเป็นความภาคภูมิใจของหน่วยงาน ซึ่งรางวัลดังกล่าวสำเร็จลุล่วงได้เนื่องจากความร่วมมือร่วมแรง ร่วมใจกันของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ และทุกคนของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

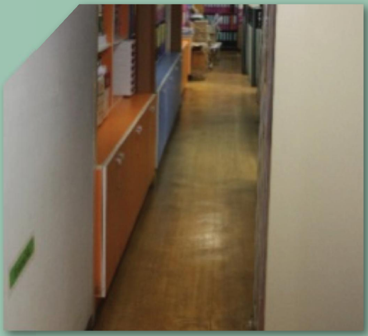

สถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงาน